

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV INFORMATIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF INFORMATICS

ANALÝZA EKONOMICKÝCH UKAZATELŮ POMOCÍ STATISTICKÝCH METOD

ANALYSIS OF ECONOMIC INDICATORS USING STATISTICAL METHODS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

ANDREJ ŠEVČÍK

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Mgr. VERONIKA NOVOTNÁ, Ph.D.

BRNO 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Ševčík Andrej

Manažerská informatika (6209R021)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Analýza ekonomických ukazatelů pomocí statistických metod

v anglickém jazyce:

Analysis of Economic Indicators Using Statistical Methods

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Cíle práce, metody a postupy zpracování

Teoretická východiska práce

Analýza současného stavu

Vlastní návrhy řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

HINDLS, R. Statistika pro ekonomy. 8. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007, 415 s. ISBN 978-80-86946-43-6.

KROPÁČ, J. Statistika B. 2. dopl. vyd. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009, 151 s. ISBN 978-80-214-3295-6.

KUBANOVÁ, J. Statistické metody pro ekonomickou a technickou praxi. 3. vyd. Bratislava: STATIS, 2008. 247 s. ISBN 978-80-85659-474.

RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 3. rozš. vyd. Praha: Grada, 2010. 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1.

SEDLÁČEK, J. Finanční analýza podniku. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Veronika Novotná, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2013/2014.

L.S.

doc. RNDr. Bedřich Půža, CSc.
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 05.06.2014

Abstrakt

Predmetom mojej bakalárskej práce je analýza ekonomických ukazovateľov pomocou štatistických metód vo vybranom podniku. Konkrétne bude obsahovať finančnú analýzu a štatistické metódy, ktoré sú dôležitými nástrojmi pre rozbor a finančné zhodnotenie konkrétnej firmy ako aj potrebné na určenie vývoja trendu a prognózy pre najbližšie obdobie do budúcnosti. Záver bude tvoriť návrh riešenia.

Abstract

The subject of my bachelor's thesis is the analysis of economic indicators using statistical methods in the chosen company. Specifically, it will include financial analysis and statistical methods, which are important tools for the analysis and financial evaluation of a particular company as well as necessary tools to identify development of trend and prognosis for the next period in the future. The end will contain the solution proposal.

Kľúčové slová:

Finančná analýza, štatistika, štatistické metódy, trend, časová rada, ukazovatele

Key words:

Financial analysis, statistics, statistical methods, trend, time series, indicators

Bibliografická citácia mojej práce:

ŠEVČÍK, A. *Analýza ekonomických ukazatelů pomocí statistických metod*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2014. 53 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Veronika Novotná, Ph.D.

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že predložená bakalárska práca je pôvodná a spracoval som ju samostatne.
Prehlasujem, že citácia použitých prameňov je úplná, že som vo svojej práci neporušil autorské práva (v zmysle Zákona č. 121/2000 Sb., o práve autorskom a o právach súvisiacich s právom autorským).

V Brne dňa 06.06. 2014

.....

podpis študenta

Pod'akovanie

Týmto by som chcel poďakovať Mgr. Veronike Novotnej, PhD. za odborné vedenie práce a ochotu ohľadom komunikácie.

OBSAH

ÚVOD	9
CIEĽ PRÁCE, METODY A POSTUPY SPRACOVANIA	10
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE	11
1.1 Finančná analýza	11
1.1.1 Zdroje finančnej analýzy	12
1.1.2 Rozvaha	12
1.1.3 Výkaz ziskov a strát	13
1.2 Ekonomické ukazovatele	14
1.2.1 Pomerové ukazovatele	15
1.2.1.1 Ukazovatele likvidity	15
1.2.1.2 Ukazovatele rentability	17
1.2.1.3 Ukazovatele zadlženosti	18
1.2.1.4 Ukazovatele aktivity	20
1.2.2 Sústavové ukazovatele	21
1.3 Časové rady	23
1.3.1 Rozdelenie časových radov	23
1.3.2 Charakteristika časových radov	24
1.3.3 Dekompozícia časových radov	26
1.3.4 Popis trendovej zložky	27
2 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU	29
2.1 Predstavenie spoločnosti	29
2.1.1 Predmet podnikania	29
2.1.2 História spoločnosti	30
2.1.3 Referencie	31

2.1.4	Konkurencia.....	32
2.2	Analýza ukazovateľov	32
2.2.1	Ukazovatele likvidity	32
2.2.2	Ukazovatele rentability	35
2.2.3	Ukazovatele aktivity	37
2.2.4	Ukazovatele zadlženosti	39
2.2.5	Index IN05	41
3	VLASTNÉ NÁVRHY RIEŠENIA	43
3.1	Forwardový kontrakt	47
3.2	Expanzia na nové trhy	47
3.3	Návrh programu.....	48
4	ZÁVER	50
	ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	51
	ZOZNAM GRAFOV	52
	ZOZNAM TABULIEK	52
	ZOZNAM OBRÁZKOV	52
	ZOZNAM PRÍLOH.....	53

ÚVOD

V dnešnej dobe je dôležité pre manažérov spoločností, aby úspešne riadili firmu a prijímali správne rozhodnutia. Na to, aby tieto rozhodnutia boli schopní uskutočniť, je potrebné, aby poznali finančné zdravie svojho podniku a všetky dôležité údaje vykazujúce finančnú situáciu podniku. K týmto údajom je schopné sa dostať prostredníctvom účtovných dokumentov, ktoré každá firma, ktorá chce byť zároveň transparentnou, vystavuje na svojich webových stránkach alebo na stránkach justice.cz. Medzi účtovné dokumenty vďaka ktorým sa dá zrealizovať finančná analýza patria najmä rozvaha a výkaz ziskov a strát.

Taktiež dôležitú úlohu v tomto smere zohráva aj štatistika, ktorá sa využije v mojej práci, konkrétne jej metódy analýzy časových radov, pomocou ktorých sa dá určiť prognóza vývoja a trend, ktorými sa firma bude s najväčšou pravdepodobnosťou uberať.

V závere práce by som chcel zhrnúť kompletne výsledky finančnej analýzy a časových radov vo forme aplikácie v MS Excel, a interpretovať ich s firmou za účelom vyvarovania sa chýb v riadení podniku. Pre samotných manažérov je užitočné mať všetky tieto údaje pokope a nevyhľadávať si ich prácne v systéme.

CIEĽ PRÁCE, METODY A POSTUPY SPRACOVANIA

Ciele práce

Cieľom je zrealizovať komplexnú finančnú analýzu, čiže ohodnotiť finančné zdravie konkrétneho podniku, určiť trend a vývoj podniku pre najbližšie obdobie pomocou analýzy časových radov a z týchto získaných dát sa pokúsiť nájsť optimálne návrhy a riešenia pre správny chod podniku a prediskutovať ich so samotnou firmou. Zároveň tieto údaje budú zachytené do aplikácie, ktorá bude súčasťou návrhu, aby manažéri mohli mať všetky potrebné údaje po hromade, najmä pre jednoduchšiu interpretáciu a možnosť využitia ako podporný nástroj pre rozhodovanie na najbližší rok.

Metódy a postupy spracovania

Prvá časť bakalárskej práce sa bude venovať teoretickému pozadiu problematiky, čiže si zadefinovať a vysvetliť jednotlivé pojmy a ukazovatele finančnej analýzy a štatistických metód. V druhej časti, ktorá bude praktickou, sa bude venovať konkrétnym výsledným hodnotám jednotlivých ukazovateľov pre konkrétny podnik na základe poskytnutých účtovných dokumentov tejto firmy. Jednotlivé výsledné hodnoty boli získane prostredníctvom aplikácie v MS Excel, ktorá je súčasťou návrhu práce, kde budú výsledky zhrnuté a interpretované.

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE

Teoretické východiská bakalárskej práce sú rozdelené na dve časti. Prvá časť sa bude zaoberať teoretickým pozadím finančnej analýzy a jej ukazovateľmi, zatiaľ čo druhá časť sa bude zaoberať priblížením štatistických metód akými sú analýza časových radov, regresná priamka.

1.1 Finančná analýza

„Existujú rôzne definície finančnej analýzy, ktoré sa v zásade líšia šírkou svojho významu, a to z hľadiska obsahového, časového, užívateľského a iného. V najširšom slova zmyslu sa finančná analýza chápe ako proces čerpajúci nielen z údajov účtovníckych údajov ale aj z ďalších informačných zdrojov. Tento proces obsahuje analýzu a hodnotenie finančnej situácie podniku a jeho výstupy slúžia k finančným a ďalším typom rozhodovania cieľových skupín užívateľov“ (Sůvova a kol., 1999, s.16).

Inak povedané, predstavuje rozbor dát z účtovných výkazov spoločností, z ktorých vziđu výstupy pre hodnotenie firemnej minulosti, súčasnosti a odhadu budúcnosti. Objektom analýzy v tejto práci sa bude rozumieť organizácia, spoločnosť alebo podnik. Objektom analýzy však ale môže byť aj nepodnikateľské právnické subjekty akými sú obce alebo mestá. Finančná analýza čerpá z účtovníckych dokumentov akými sú rozvaha, výkaz ziskov a strát, výkaz o peňažných tokov tzv. cash-flow (Sůvova a kol., 1999).

Hlavnou úlohou finančnej analýzy je získať informácie z finančných výkazov, diagnostikovať finančné zdravie podniku, jeho silné a slabé stránky, prevádzkové a finančné riziko a prípadne pri podrobnejšej analýze zhodnotiť bližšie niektorú zo zložiek finančného hospodárenia. Ide napríklad o analýzu likvidity, rentability, zadlženosti a aktivity. Ďalšou úlohou je poskytnúť informácie, čo môžeme očakávať v nasledujúcom období (Sůvova a kol., 1999).

Medzi hlavné elementárne nástroje finančnej analýzy patrí:

- analýza stavových veličín (horizontálna a vertikálna analýza stavových veličín)

- analýza fondu finančných prostriedkov alebo taktiež známe ako rozdielové ukazovatele (čistý pracovný kapitál, čisté pohotovité prostriedky a čisté peňažne pohľadávkové fondy)
- analýza pomerových ukazovateľov (rentabilita, aktivita, likvidita, zadlženosť)
- analýza sústavových ukazovateľov (Altmanov model Z-score, index IN05) (Marinič, 2009).

1.1.1 Zdroje finančnej analýzy

Dokumenty, z ktorých čerpať dáta pre analýzu musia byť dostatočne komplexné, v ustálenej forme danej zákonom a hlavne kvalitne spracované. Komplexnosť je nutná pre jednotlivé nástroje, ktoré sa dotýkajú mnohých rozdielnych odvetví finančnej činnosti, forma je nutná pre efektívne a rýchle spracovanie . Kvalita je najpodstatnejšia, aby sa podnik nezahľcoval množstvom nepotrebných informácií ako aj pri následnej analýze. V tomto prípade sa bude pracovať s rozvahou a výkazom ziskov a strát (Růčková, 2007).

1.1.2 Rozvaha

Rozvaha je základným účtovným výkazom. Zachycuje stav majetku v podniku (aktíva) na jednej strane (zväčša na ľavej strane) a zdrojov jeho pokrytia na strane druhej (pasíva) k určitému dátumu v peňažnom vyjadrení. Obe zložky sa v konečnom dôsledku musia rovnať, čiže hodnota na ľavej strane sa musí rovnať hodnote na pravej strane (Sůvova a kol., 1999).

$$\textit{Aktíva} = \textit{Pasíva}$$

Aktíva sa delia podľa základného členenia na dlhodobý majetok, obežné aktíva a časové rozlíšenie. **Dlhodobý majetok** slúži podniku viac než jeden rok a postupne stráca svoju hodnotu, pretože sa opotrebuje a tvorí základ majetkovej štruktúry. Medzi dlhodobý majetok patria položky: dlhodobý majetok nehmotný, dlhodobý majetok hmotný, dlhodobý finančný majetok. **Obežné aktíva** sú chápané ako krátkodobý majetok. Obracajú sa v podniku rýchlo a prevažne sa zaoberajú v podnikoch obchodnou činnosťou. Medzi obežné aktíva patria položky: zásoby, dlhodobé pohľadávky,

krátkodobý finančný majetok. **Časové rozlíšenie** zachytáva zostatky účtov časového rozlíšenia nákladov a príjmov nasledujúceho obdobia (Knapková a kol., 2013).

Pasíva sa delia podľa základného členenia na vlastný kapitál, cudzie zdroje, časové rozlíšenie. **Vlastný kapitál** jeho hlavnou zložkou je základný kapitál, ktorý je prevážne tvorený vlastníkami pri založení spoločnosti či už ide o akciové spoločnosti, spoločnosť s ručením obmedzeným, verejnou obchodnou spoločnosťou, komanditnou spoločnosťou alebo družstvom. Základný kapitál je tvorený kapitálovými fondmi, rezervnými fondmi, ostatnými fondmi tvorenými zo zisku a výsledkom hospodárenia z minulých rokov i bežného účtovného obdobia. **Cudzie zdroje**, jedná sa o položku pasív, ktorá nám hovorí o financovaní majetku zdrojmi, ktoré podnik nevlastní. Z anglického Debt, jedná sa o dlh, ktorý musí byť splatený v rôznom časovom období. Patria sem rezervy, dlhodobé záväzky, krátkodobé záväzky, bankové úvery a výpomoci. **Časové rozlíšenie** má podobnú pozíciu ako na strane aktív, taktiež tu patria výdaje a výnosy v budúcich obdobi (Knapková a kol., 2013).

1.1.3 Výkaz ziskov a strát

Je jedným z potrebných účtovných dokumentov na určenie finančnej analýzy podniku. Slúži k zisteniu výšky, spôsobu tvorby a zložiek hospodárskeho výsledku. Názov výkaz zisku a strát je oficiálnym termínom, no v obecnom zmysle sa často používa aj názov *výsledovka*. Samotná podstata výkazu by sa dala vyjadriť vzťahom (Sůvova a kol., 1999):

$Výnosy(tržby) - Náklady = Hospodársky výsledok (zisk/strata)$

„Hospodársky výsledok sa zisťuje porovnaním nákladov a výnosov, ktoré sa vzťahujú k danému časovému intervalu, nie k predávaným produktom(výkonom). V opačnom prípade, by mohlo dôjsť k tomu, že výnosy by sa viazali k iným výkonom než k tým, na ktoré boli v bežnom období vynaložene náklady“ (Sůvova a kol., 1999, s. 58).

Z vyššie spomenutej definície vlastne plynie aj základný rozdiel medzi rozvahou a výkazom zisku a strát a tým rozdielom je, že rozvaha zachytáva položky iba v určitom

časovom okamžiku, na rozdiel od výkazov zisku a strát, kde sa zachytávajú položky v určitom časovom intervale. Ďalšou zaujímavosťou je, že dokumenty rozvaha a výkaz ziskov a strát musia byť oficiálne odsúhlasené auditom (Súvova a kol., 1999).

Náklady sú peňažným vyjadrením živej a zhmotnenej práce, ktorá bola spotrebovaná na určitý výkon, t.j. na výrobu výrobku, vykonanie práce, uskutočnenie služby alebo za účelom získania výnosu. Vedú vždy k zníženiu majetku podniku (museli sa nakúpiť → znížili sa peňažné prostriedky). **Výnosy** ide o realizáciu výkonu mimo podniku (tržby, pohľadávky), sledujú sa vo finančnom účtovníctve, predstavujú zvýšenie niektorého majetku podniku v peňažnom vyjadrení, resp. zníženie záväzku podniku v peňažnom vyjadrení. Najčastejšie sa jedná o tržby z predaja tovaru a služieb. **Výsledok hospodárenia** sa vypočíta ako rozdiel medzi celkovými výnosmi a celkovými nákladmi (EKOWEB, 2004).

1.2 Ekonomické ukazovatele

Finančná analýza využíva v zásade dve skupiny metód na určenie ekonomického zdravia podniku. Prvou z metód sú elementárne metódy, ktoré sú založené na základných operáciách s ukazovateľmi, využíva sa elementárna matematika s percentuálnym počtom. Druhou z metód sú takzvané vyššie metódy, ktoré sú výpočtovo náročnejšie a využívajú matematicko-štatistické postupy akými sú regresná analýza a iné. Na ohodnotenie finančného zdravia postačia konkrétne analýzy ukazovateľov: Analýza stavových (absolútnych) ukazovateľov, analýza rozdielových ukazovateľov, analýza pomerových ukazovateľov, analýza sústavových ukazovateľov. (Súvova a kol., 1999).

„Pod termínom ukazovateľ sa rozumie buď priame položky účtovných výkazov, poprípade údajov z iných zdrojov (napr. z evidencie zamestnancov) alebo údaje z vyššie uvedených položiek odvodené na základe elementárnych matematických operácií“ (Súvova a kol., 1999, s. 20).

1.2.1 Pomerové ukazovatele

Patria medzi základne nástroje finančnej analýzy a zároveň pre analytikov sú najobľúbenejšími metódami pre ich jednoduchosť, priehľadnosť a zrozumiteľnosť. Vypočítajú sa ako pomer jednej alebo niekoľkých položiek účtovných dokumentov k inej položke alebo jej skupiny. Vychádzajú z účtovných dokumentov akými sú rozvaha, výkaz zisku a strát, cashflow (Knapková a kol., 2013).

Pomerové ukazovatele sa dajú členiť podľa toho, z akých účtovných dokumentov sú údaje čerpané:

- Z rozvahy – ukazovatele štruktúry majetku a kapitálu
- Z výkazu ziskov a strát - ukazovatele tvorby výsledku hospodárenia
- Z Cashflow – ukazovatele na báze peňažných tokov (Růčková, 2007).

Pomerové ukazovatele majú aj druhé členenie, a to členenie z hľadiska zamerania pomerových ukazovateľov a to na:

- Ukazovatele likvidity
- Ukazovatele rentability
- Ukazovatele zadlženosti
- Ukazovatele aktivity (Růčková, 2007).

1.2.1.1 Ukazovatele likvidity

Pojem likvidita sa dá zdefinovať dvojako, treba rozlišovať či sa jedná o likviditu určitej zložky majetku alebo či ide o likviditu podniku. „*Likvidita určitej zložky majetku predstavuje vyjadrenie vlastnosti danej zložky majetku rýchlo a bez veľkej straty hodnoty premeniť ju na peňažnú hotovosť – likvidnosť. Likvidita podniku je vyjadrením schopnosti podniku uhradiť včas svoje platobné záväzky*“ (Růčková, 2008, s. 48).

Likvidita vyjadruje vzťah medzi obežnými aktívami a krátkodobými záväzkami, čiže vyjadruje pomer toho, čo podnik môže zaplatiť s tým čo musí zaplatiť. Počíta sa z položiek rozvahy a delíme ju na tri stupne z hľadiska názvu a obsahu ukazovateľov:

- Likvidita III. stupňa – bežná likvidita

- Likvidita II. stupňa – pohotová likvidita
- Likvidita I. stupňa – okamžitá likvidita (Blaha a Jindřichovská, 2006).

Likvidita III. stupňa – bežná likvidita

„Ukazovateľ bežnej likvidity udáva, koľkokrát pokrývajú obežné aktíva krátkodobé cudzie zdroje podniku. Nepredajné zásoby by mali byť pre výpočet ukazovateľa odčítané – sú málo likvidné“ (Knapková a kol., 2013, s. 91).

$$\text{Bežná likvidita} = \frac{\text{obežná aktíva}}{\text{krátkodobé dlhy}}$$

Inak povedané vyjadruje schopnosť firmy uspokojiť svojich veriteľov tým, že premení svoje krátkodobé aktíva v danom okamžiku na peňažné prostriedky. Doporučená hodnota bežnej likvidity sa pohybuje v rozmedzí <1,5;2,5>. Čím vyššia je hodnota ukazovateľa bežnej likvidity tým je väčšia pravdepodobnosť zachovania si platobnej schopnosti podniku. Príliš nízka hodnota vykazuje, že krátkodobé pasíva rastú rýchlejšie než obežné aktíva, a to znamená, že podnik má problémy s likviditou. Príliš vysoká hodnota tohto ukazovateľa svedčí o zbytočnom drahom financovaní. Medzi krátkodobé záväzky sa zahrňujú krátkodobé bankové úvery a finančné výpomoci (Růčková, 2007).

Likvidita II. stupňa – pohotová likvidita

Doporučená hodnota ukazovateľa pohotovej likvidity sa pohybuje v rozmedzí <1;1,5>. Pri pomere menšom ako 1 sa musí podnik spoliehať na prípadný predaj zásob, z toho dôvodu že patria medzi najpomalšie obratové položky obežných aktív. Preto pri meraní rýchlej schopnosti splniť svoje záväzky vylučujú zásoby. Vyššia hodnota ukazovateľa je priaznivá pre veriteľa, avšak nepriaznivá pre akcionárov a vedenie podniku (Růčková, 2007).

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{obežné aktíva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé dlhy}}$$

Likvidita I. stupňa – okamžitá likvidita

Z ukazovateľov likvidity, je tento najprísnejší, z toho dôvodu, že zahŕňa len tie najlikvidnejšie položky rozvahy. Do likvidných aktív sú zahrnuté pohotovú platobnú prostriedky alebo inak povedané krátkodobý finančný majetok, čiže peniaze v hotovosti, na bankových účtoch a ich ekvivalenty v podobe krátkodobých cenných papierov a šekov. Doporučená hodnota tohto ukazovateľa v rámci ČR sa pohybuje v rozmedzí <0,2;0,6> (Růčková, 2007).

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotové platobné prostriedky}}{\text{krátkodobé dlhy}}$$

1.2.1.2 Ukazovatele rentability

Pojem rentabilita je úzko spojovaná s výnosnosťou vloženého kapitálu. Tieto ukazovatele slúžia k ohodnoteniu výnosnosti podniku a sú veľmi významnými ukazovateľmi pre investorov. Vyjadrujú schopnosť podniku vytvárať nové zdroje, teda do akej miery sa podieľa investovaný kapitál na ziskovosti podniku. Z toho vyplýva že sa pomeriava zisk dosiahnutý z podnikania s výškou zdrojov použitých na jeho dosiahnutie. Vychádza sa z rozvahy a výkazov zisku a strát (Sedláček, 2007).

Rentabilita vloženého kapitálu (ROI)

Slúži ako odpoveď na otázku, koľko prevádzkového hospodárskeho výsledku získa podnik pri investícii 1 koruny (Sedláček, 2007).

$$ROI = \frac{\text{zisk pred zdanením+nákladové úroky}}{\text{celkový kapitál}}$$

Rentabilita celkového kapitálu (ROA)

Slúži na meranie produkčnej sily podniku a jeho výkonnosti. Hovorí nám ako efektívne firma využíva svoj majetok na tvorbu zisku a je užitočný pri medzipodnikovým porovnávaním. „Ukazovateľ ROA pomeriava zisk s celkovými aktívami investovaným do podnikania bez ohľadu na to, z akých zdrojov sú financované“ (Sedláček, 2007, s. 57).

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{aktíva}}$$

Rentabilita vlastného kapitálu (ROE)

Odpovedá na otázku, koľko halierov čistého zisku pripadá na jednu investovanú korunu vlastníka. Pre investora hodnota tohto ukazovateľa by nemala byť nižšia ako hodnota úročenia dlhodobých vkladov (obligácie, štátne dlhopisy) (Sedláček, 2007).

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk(EAT)}}{\text{vlastný kapitál}}$$

Rentabilita tržieb (ROS)

Udáva koľko čistého zisku pripadá na 1 korunu tržieb a je dôležitým ukazovateľom pre hodnotenie úspešnosti podnikania. Zisk v čitateli môže mať podobu EATu alebo EBITu (Knapková a kol., 2013).

$$ROS = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}}$$

Rentabilita celkového investovaného kapitálu (ROCE)

„Vyjadruje mieru zhodnotenia všetkých aktív spoločností financovaných vlastným aj cudzím dlhodobým kapitálom – vyjadruje efektívnosť hospodárenia spoločnosti“ (Růčková, 2007, s. 59).

$$ROCE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{dlhodobé záväzky+vlastný kapitál}}$$

Využíva sa najčastejšie pre hodnotenie monopolných spoločností akými sú vodárne alebo telekomunikácie (Sedláček, 2007).

1.2.1.3 Ukazovatele zadlženosti

Slúžia ako indikátory výšky rizika, čím vyššia zadlženosť podniku, tým vyššie riziko nesie na seba. Zadlženosť vyjadruje, do akej miery využíva podnik financovanie svojich aktív cudzími zdrojmi. V praxi je veľmi riskantné, aby podnik na financovanie aktív využíval buď iba vlastné zdroje, alebo iba cudzie zdroje. Ide o zachovanie kapitálovej štruktúry – zákon vyžaduje aby financovanie neprebiehalo výhradne iba z cudzích

zdrojov. Medzi najdôležitejšie ukazovatele zadlženosti patria celková zadlženosť, koeficient samofinancovania, úrokové krytie (Růčková, 2007).

Celková zadlženosť

Je základným ukazovateľom zadlženosti a pomeriava celkové záväzky firmy k celkovým aktívam a býva označovaná ako debt ratio. Doporučená hodnota je v rozmedzí od 30% až po 60%. Vyššia hodnota tohto ukazovateľa je nevyhnutná na poskytnutie úveru, nízka hodnota je neefektívna z hľadiska hospodárenia firmy. (Růčková, 2007).

$$\text{celková zadlženosť} = \frac{\text{cudzí kapitál}}{\text{celkové aktíva}}$$

Koeficient samofinancovania

Určuje do akej miery sú aktíva financované vlastným kapitálom a určuje mieru finančnej nezávislosti. Výsledná hodnota tohto ukazovateľa po sčítaní s výslednou hodnotou celkovej zadlženosti by mala byť rovná 1, čiže 100% (Růčková, 2007).

$$\text{koef. samofinancovania} = \frac{\text{vlastný kapitál}}{\text{celkové aktíva}}$$

Úrokové krytie

Charakterizuje výšku zadlženosti pomocou schopnosti podniku splácať úroky, teda v akom pomere sa nachádza zisk k úrokom. Pre poskytnutie úveru od bánk je potrebná hodnota 8 a viac (Růčková, 2007). „Ak ma ukazovateľ hodnotu 1, znamená to, že podnik vytvoril zisk, ktorý je dostatočný pre splácanie úrokov veriteľom, ale pre štát v podobe daní a predovšetkým pre vlastníka v podobe čistého zisku už nič neostalo“ (Knapková a kol., 2013, s. 87).

$$\text{úrokové krytie} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

1.2.1.4 Ukazovatele aktivity

Vyjadrujú ako efektívne hospodári firma so svojim majetkom, a z určitého pohľadu zachytávajú prevádzkový cyklus podniku. Delia sa na dve skupiny, podľa počtu obratov (rýchlosť obratu) a podľa doby obratu (počet dní) jednotlivých zložiek zdrojov alebo aktív. Ak ma podnik väčšie množstvo aktív než je účelné spôsobuje to zbytočné náklady ktoré vedú k nižším ziskom. Ak ma firma nedostatok pasív prichádza o tržby, ktoré mohla získať (Sedláček, 2007).

Obrat celkových aktív

Čím väčšia hodnota tohto ukazovateľa, tým lepšie. Jedná sa o rýchlosť obratu, teda počet obratov tržieb v pomere ku celkovým aktívam za časový interval. Minimálna doporučená hodnota sa pohybuje v rozmedzí <1;1,5> , kde nižšia hodnota vykazuje o firme že ma nadbytok majetku a tým pádom vyššie náklady ktoré vedú k nižším ziskom. Príliš vysoká hodnota značí o firme že má nedostatok majetku (Knapková a kol., 2013).

$$\text{obrat celkových aktív} = \frac{\text{tržby}}{\text{celkové aktíva}}$$

Obrat dlhodobého majetku

Taktiež známy ako obrat stálych aktív. Skúma efektívnosť využitia dlhodobého majetku a jeho výsledky slúžia ako podklad pre úvahu nad novými investíciami (Sedláček, 2007).

$$\text{obrat stálych aktív} = \frac{\text{tržby}}{\text{stále aktíva}}$$

Doba obratu zásob

„Tento ukazovateľ udáva priemerný počet dní, počas ktorých sú zásoby viazané k podnikaniu do doby ich predaja alebo spotreby“ (Sedláček, 2007, s. 62).

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{denné tržby}}$$

Doba obratu pohľadávok

Udáva počet dní, kým podnik inkasuje peniaze odberateľov. Ukazovateľ sa počíta z pohľadávok z obchodného styku (Sedláček, 2007).

$$\text{doba obratu pohľadávok} = \frac{\text{pohľadávky z obch.styku}}{\text{denné tržby}}$$

Doba obratu záväzkov

Udáva počet dní kým zaplatí podnik svojim dodávateľom, vypočítava sa zo záväzkov z obchodných stykov. Je dôležité aby podnik mal dobu obratu pohľadávok menšiu než dobu obratu záväzkov, aby bol schopný včas vyplácať svoje záväzky (Sedláček, 2007).

$$\text{doba obratu záväzkov} = \frac{\text{záväzky z obch.styku}}{\text{denné tržby}}$$

1.2.2 Sústavové ukazovatele

Keďže existuje mnoho ukazovateľov, analytici chceli nájsť taký, ktorý by vyjadroval to, čo vyjadrujú pomerové ukazovatele a zároveň aj vyjadriť či firme v blízkej budúcnosti hrozia finančné problémy. Cieľom je zostavenie jednoduchého modelu na vyjadrenie súhrnnej charakteristiky pomocou jedného čísla. Výsledkom hľadania je syntetický ukazovateľ, ktorý sústreďuje silné a slabé stránky podniku. Podľa účelu použitia sa delia na (Růčková, 2007):

- **Bankrotné modely** – cieľom je včas identifikovať či v blízkej dobe hrozí firme bankrot. Vychádza z predpokladov, že firma má určité problémy v oblasti likvidity, s výškou pracovného kapitálu alebo rentabilitou vloženého kapitálu. Medzi najznámejšie a najčastejšie používané sú Z-score (Altmanov model), index IN (index dôveryhodnosti) (Knapková a kol., 2013).
- **Bonitné modely** – slúžia na diagnostiku finančného zdravia podniku, či sa podnik radí medzi zlé alebo dobré firmy. Umožňujú porovnanie iných podnikov v rámci rovnakej podnikovej oblasti. Patria sem Tamariho model alebo Kralickův Quicktest (Knapková a kol., 2013).

Altmanov index (Z-score)

Index, ktorý je schopný určiť bankrot firmy s dvojročným predstihom a zároveň je obľúbený za svoju jednoduchú výpočtovú zložitost'. Jedná sa o súčet piatich bežných pomerových ukazovateľov, ktorým je priradená rôzna váha – najvyššiu váhu nesie rentabilita celkového vloženého kapitálu. Interpretácia výsledkov tohto indexu je nasledovná (Růčková, 2007):

- Ak Z-score hodnota je menšia než 1,2 jedná sa o pásmo bankrotu, podnik ma finančné problémy
- Ak Z-score hodnota je od 1,2 do 2,9 jedná sa o pásmo šedej zóny, kedy nie je jednoznačne určené, či podnik smeruje k bankrotu alebo k prosperite
- Ak Z-score hodnota je nad 2,9 , jedná sa o pásmo prosperity (Růčková, 2007).

$$Z = 0,717X_1 + 0,847X_2 + 3,107X_3 + 0,42X_4 + 0,998X_5$$

Kde:

$$X_1 = \frac{\textit{pracovný kapitál}}{\textit{aktíva}}$$

$$X_2 = \frac{\textit{nerozdelené zisky z min. rokov}}{\textit{aktíva}}$$

$$X_3 = \frac{\textit{EBIT}}{\textit{aktíva}}$$

$$X_4 = \frac{\textit{vlastný kapitál}}{\textit{cudzie zdroje}}$$

$$X_5 = \frac{\textit{tržby}}{\textit{aktíva}}$$

Index IN05 (Index dôveryhodnosti českého podniku)

O jeho prvé zostavenie pre podmienky ČR sa postarali manželia Neumaierovci. Tento index si prešiel viacerými zmenami, mával rôzne podoby(IN95, IN99, IN01) až kým sa neustálil v roku 2005 kedy bol aktualizovaný. Slúži na ohodnotenie finančného zdravia českých firiem, to ako tvorí hodnotu pre svojich vlastníkov a ako sa vysporiada so záväzkami (Knapková a kol., 2013).

$$IN05 = 0,13 * \frac{\text{aktíva}}{\text{cudzie zdroje}} + 0,04 * \frac{EBIT}{\text{nákl.úroky}} + 3,97 * \frac{EBIT}{\text{aktíva}} + 0,21 * \frac{\text{výnosy}}{\text{aktíva}} + 0,09 * \frac{\text{obežné aktíva}}{\text{kratk.závázky+kratk.bankové úvery}}$$

„Platí, že ak je $IN > 1,6$, predvída sa uspokojivá finančná situácia, ak je hodnota $< 0,9$, podnik je ohrozený vážnymi finančnými problémami. Ak sa nachádza index IN medzi hodnotami $0,9-1,6$, jedná sa o šedú zónu nevyhranených výsledkov“ (Sedláček, 2007, s. 112).

1.3 Časové rady

Slúžia na riešenie problému týkajúceho sa analýzy určitých ekonomických javov. Vyjadrujú postupnosť vecne aj priestorovo zrovnateľných hodnôt sledovaného ekonomického ukazovateľa, ktoré sú jednoznačne usporiadané v čase od minulosti až po prítomnosť. V analýze sa využívajú na určenie prognózy a predvídanie budúceho sa chovania. Časové rady majú široké spektrum využitia, používajú sa v oboroch kde dochádza k práci s chronologicky usporiadanými dátami, akými sú fyzika, biológia, seizmológia, meteorológia a zároveň aj v oblasti ekonómii (vývoj nezamestnanosti, vývoj inflácie, vývoj kurzov cudzích mien) (Hindls, 2007).

1.3.1 Rozdelenie časových radov

Časové rady ekonomických ukazovateľov sa členia podľa:

- Časového hľadiska – **intervalové** a **okamihové**
- Periodicity - krátkodobé a ročné
- Druhu sledovaných ukazovateľov – primárne a sekundárne
- Spôsobu vyjadrenia údajov – naturálne a peňažné (Hindls, 2007)

Intervalové časové rady

„Ak ukazovatele v časových radov charakterizujú koľko javov, vecí, udalostí vzniklo, či zaniklo v určitom časovom intervale, potom časove rady takýchto ukazovateľov nazývame intervalovými“ (Kropáč, 2009, s.113). V ekonómii sa jedná o javy akými sú mesačné platy zamestnancov alebo ročné tržby za výrobky, v inom obore môže sa

jednať o počet sobášov, narodených detí atd. Intervalové časové rady je možné sčítať a tým vytvoriť súčty za viac období. Je dôležité dbať na zrovnateľnosť údajov z hľadiska dĺžky časovej doby, napr. mesiace majú rôzny počet dní, čiže by to spôsobilo menšie skreslenie ich vývoja. Intervalové časové rady je možné graficky vyjadriť:

- Stĺpcovými grafmi
- Spojnicovými grafmi
- Paličkovými grafmi (Kropáč, 2009)

Okamihové časové rady

„Ak charakterizujú ukazovatele časových radov koľko javov, vecí, udalostí existuje v určitom časovom okamihu, potom také časové rady týchto ukazovateľov nazývame okamihovými“ (Kropáč, 2009, s.113). V praxi sa jedná o stav zásob na konci mesiaca alebo počet zamestnancov k určitému dátumu. Sčítanie údajov u okamihových radov nemá zmysel, neposkytujú nám reálnu interpretáciu. Ich výhodou je že sa nestretávame s problémami ako u intervalových časových radov a teda nie je tu nutnosť zrovnávania údajov z hľadiska dĺžky doby, pretože okamihové časové rady sa vzťahujú k vopred zvolenému časovému okamžiku. Znázorňujeme ich výhradne **spojnicovými grafmi** (Kropáč, 2009).

1.3.2 Charakteristika časových radov

Časové rady využívajú rôzne elementárne charakteristiky, akými sú priemery, diferencie rôzneho radu, tempo rastu a priemerné tempo rastu (Hindls, 2007).

„Priemer intervalovej rady, označený ako \bar{y} , sa počíta ako aritmetický priemer hodnôt časovej rady v jednotlivých intervaloch“ (Kropáč, 2009, s. 117).

$$\bar{y} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i$$

„Priemer okamihovej časovej rady sa nazýva chronologickým priemerom. Pre hodnoty časovej rady ktoré sú zadané a sú rovnako dlhé, sa jedná o nevyvážený chronologický priemer“ (Kropáč, 2009, s. 117).

$$\bar{y} = \frac{1}{n-1} \left[\frac{y_1}{2} + \sum_{i=2}^{n-1} y_i + \frac{y_n}{2} \right]$$

„Najjednoduchšou charakteristikou popisu vývoja časovej rady sú **prvé diferencie**, označené ako ${}_1d_i(y)$, ktoré sa počítajú ako rozdiel dvoch po sebe idúcich hodnôt časovej rady“ (Kropáč, 2009, s. 117).

$${}_1d_i(y) = y_i - y_{i-1}, \quad i = 2, 3, \dots, n$$

Z prvých diferencií sa dá vypočítať **priemer prvých diferencií**, ktoré vyjadrujú o koľko sa priemerne zmenila hodnota časovej rady za jednotkový interval. Ak hodnoty prvej diferencie kolíšu okolo konštanty, ich priebeh je možný zakresliť lineárnou priamkou z dôvodu že sa jedná o lineárny trend. (Kropáč, 2009).

$$\overline{{}_1d(y)} = \frac{1}{n-1} \sum_{i=2}^n {}_1d_i(y) = \frac{y_n - y_1}{n-1}$$

Tempo rastu alebo rýchlosť rastu či poklesu, je charakterizovaný **koeficientom rastu**, označeným ako $k_i(y)$ a vypočíta sa ako pomer dvoch po sebe idúcich hodnôt časovej rady. Vyjadruje koľkokrát sa zvýšila hodnota časovej rady v určitom okamžiku. Ak koeficienty rastu kolíšu okolo konštanty, jedná sa o vývoj časovej rady ktorý sa dá zachytiť exponenciálnou funkciou (Kropáč, 2009).

$$k_i(y) = \frac{y_i}{y_{i-1}}, \quad i = 2, 3, \dots, n$$

Priemer koeficientu rastu sa vypočíta ako geometricky priemer (Kropáč, 2009).

$$\overline{k(y)} = \sqrt[n-1]{\prod_{i=2}^n k_i(y)} = \sqrt[n-1]{\frac{y_n}{y_1}}$$

Vzorce pre priemer koeficientu rastu a pre priemer prvých diferencií, majú spoločnú vlastnosť a to takú, že ich výpočet závisí iba od prvých a posledných hodnôt ukazovateľa, nie je potrebné dosadzovať všetky hodnoty. Interpretácia takýchto výsledkov ma reálny zmysel vtedy, keď časová rada ma monotónny vývoj (Kropáč, 2009).

1.3.3 Dekompozícia časových radov

Hodnoty časovej rady môžu byť rozložené na niekoľko zložiek. Ak sa jedná o aditívnu dekompozíciu, hodnoty y_i časovej rady pre čas t_i , $i= 1,2,\dots,n$, sa dajú vyjadriť následným súčtom (Kropáč, 2009):

$$y_i = T_i + C_i + S_i + e_i$$

Kde jednotlivé zložky sú:

- T_i – hodnota trendovej zložky
- S_i – hodnota sezónnej zložky
- C_i – hodnota cyklickej zložky
- e_i – hodnota náhodnej zložky (Kropáč, 2009).

Trendom sa rozumie tendencia dlhodobého vývoja hodnôt analyzovaného ukazovateľa v čase. Trend môže byť rastúci, klesajúci alebo konštantný. Z hľadiska ekonomického sa jedná o najdôležitejšiu zložku u aditívnej dekompozícií (Hindls, 2007).

„Sezónna zložka je pravidelne opakujúca odchýlka od trendovej zložky, vyskytujúcej sa u časových radov s údajmi o periodicitou kratšou alebo rovnou jednému roku. Príčiny sezónnej kolísavosti sú rôzne, môže sa jednať o zvýšenú spotrebu nápojov v letnom období v dôsledku teplotných zmien počas ročných období, no najčastejšie sa spájajú tieto príčiny s pôsobením slnečnej sústavy na Zem“ (Hindls, 2007).

Cyklická zložka sa považuje za najspornejšiu, jedna sa o zložku úzko súvisiacu s trendom v ktorej sa strieda fáza rastu s fázou poklesu a kde dĺžka jednotlivých cyklov je väčšia než jeden rok. U tejto zložky je ťažké určiť jej príčiny pre jej charakter meniť sa v čase (Kropáč, 2009).

Náhodná zložka je zložka ktorá sa nedá popísať žiadnou funkciou času. Jedná sa o stochastickú zložku, ktorej chovanie sa dá popísať pravdepodobnostne a jej príčiny sú vzájomne nezávislé (Hindls, 2007).

1.3.4 Popis trendovej zložky

Najpoužívanejším nástrojom pre spôsob popisu vývoja trendu časových radov patrí regresná analýza. Najdôležitejšie je si zvoliť vhodný typ regresnej funkcie, ktorú určujeme na základe predpokladaných vlastností trendovej zložky. Môže sa jednať o lineárizovateľnú regresnú funkciu (regresná priamka) alebo o nelinearizovateľnú regresnú funkciu (modifikovaný exponenciálny trend, logistický trend, Gompertzová krivka) (Kropáč, 2009).

Regresná priamka je najčastejšie využívanou funkciou regresnej analýzy. Hodnoty x vyjadrujú nezávislú premennú, hodnoty y vyjadrujú závislú premennú. Pre popis trendovej zložky sa namiesto hodnôt x dosadzuje hodnota t , teda obdobie ktoré analyzujeme. Obecné vyjadrenie regresnej priamky je (Kropáč, 2009):

$$\eta(x) = \beta_1 + \beta_2 x$$

Pre vyjadrenie koeficientov β_1 a β_2 poslúži nasledujúci vzťah:

$$b_2 = \frac{\sum_{i=1}^n x_i y_i - n \bar{x} \bar{y}}{\sum_{i=1}^n x_i^2 - n \bar{x}^2}, \quad b_1 = \bar{y} - b_2 \bar{x}$$

Pre výberové priemery \bar{y}, \bar{x} platí vzťah:

$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i \quad , \quad \bar{y} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i$$

Konečný odhad regresnej priamky (Kropáč, 2009):

$$\bar{\eta}(x) = b_1 + b_2 x$$

Modifikovaný exponenciálny trend patrí medzi nelinearizovateľné regresné funkcie. Využíva sa v prípade keď hodnoty charakteristík časových radov nekolíšu okolo konštanty a asymptoticky sa ustávajú. Základný vzťah modifikovaného exponenciálneho trendu je (Kropáč, 2009):

$$\eta(x) = \beta_1 + \beta_2 \beta_3^x$$

Odhady jednotlivých koeficientov b_1, b_2, b_3 sa dajú určiť pomocou vzorcov:

$$b_3 = \left[\frac{S_3 - S_2}{S_2 - S_1} \right]^{\frac{1}{mh}} ,$$

$$b_2 = (S_2 - S_1) \frac{b_3^h - 1}{b_3^{x_1} (b_3^{mh} - 1)^2} ,$$

$$b_1 = \frac{1}{m} \left[S_1 - b_2 b_3^{x_1} \frac{1 - b_3^{mh}}{1 - b_3^h} \right]$$

Vzťahy pre výpočet S_1, S_2, S_3 ktoré určíme ako súčty (Kropáč, 2009):

$$S_1 = \sum_{i=1}^m y_i \quad , \quad S_2 = \sum_{i=m+1}^{2m} y_i \quad , \quad S_3 = \sum_{i=2m+1}^{3m} y_i$$

2 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

Praktická časť sa bude deliť na tri časti, a to predstavenie analyzovanej spoločnosti, ďalej jednotlivé analýzy získaných výpočtov a nakoniec bude obsahovať návrh riešení pre firmu.

2.1 Predstavenie spoločnosti

Obrázok č. 1: Logo spoločnosti KONŠTRUKTA – Industry a.s.
(Zdroj: KONŠTRUKTA, 2006)

- Obchodná firma: KONŠTRUKTA – Industry, a.s.
- Sídlo spoločnosti: K Výstavisku 13, Trenčín 912 50
- Právna forma: Akciová spoločnosť
- Základný kapitál: 6 269 126 €
- Dátum založenia: 30.04.1996
- IČO: 34 139 664

2.1.1 Predmet podnikania

KONŠTRUKTA – Industry, a.s. je výrobnú-vývojovou spoločnosťou, zaoberajúcou sa dodávkami komplexných zariadení a jednoúčelových strojov. V súčasnosti patri medzi globálnych dodávateľov, najväčšie množstvo exportu svojich výrobkov smeruje do Ruska, Bieloruska a Vietnamu. Je vyhľadávaným dodávateľom strojov, zariadení, kompletných riešení a služieb v oblastiach (KONŠTRUKTA, 2006):

- Technologické zariadenia pre pneumatikársky priemysel
- Technologické zariadenia pre spracovanie explozívnych materiálov
- Zariadenia pre mechanizáciu a automatizáciu procesov
- Jednoúčelové zariadenia
- Kooperačná strojárska výroba.

Konkrétnejšie špecifikácie jednotlivých segmentov (KONŠTRUKTA, 2006):

Technologické zariadenia pre pneumatikársky priemysel:

- Vytlačovacie linky profilov
- Vytlačovacie linky vnútornej gumy
- Strihacie linky
 - oceľokordov
 - textilného kordu
- Zariadenia na špirálové navíjanie profilu
- Doplnkové zariadenia
- Náhradné diely

Technologické zariadenia pre spracovanie explozívnych materiálov:

- Plniace linky (šnekovanie)

Výroba:

- Komplexné riešenia pre mechanizáciu a automatizáciu výrobných pracovísk
- Kooperatívna strojárka výroba
- Malosériová výroba

Firma umožňuje v rámci konštrukčných prác aj vývoj veľkej časti zariadení, vybavenia a technologických liniek priamo vo firme. Využíva systémy konštrukcie AutoCAD, ProEngineer, CATIA, SOLID EDGE. Medzi podporné aktivity firmy patrí prenájom kancelárskych a výrobných priestorov (KONŠTRUKTA, 2006).

2.1.2 História spoločnosti

V priebehu 60-ročnej histórie sa KONŠTRUKTA zaoberala vývojom a prototypovou výrobou prostriedkov určených pre obrannú techniku a technológie špeciálnej techniky. Medzi najdôležitejšie míľniky spoločnosti patria (KONŠTRUKTA, 2006):

- **r. 1953** – vznik KONŠTRUKTY Trenčín - ako samostatného výskumného pracoviska so zameraním na výskum a vývoj zbraňových a muničných systémov
- **r. 1953 až 1996** – zákaznícky orientovaná spoločnosť
- **r. 1996** – KONŠTRUKTA - Industry bola transformovaná na akciovú spoločnosť

- **r. 1996 až 2008** – výrobné orientovaná spoločnosť
- **r. 1997** – KONŠTRUKTA - Industry, a.s. získala certifikát kvality v zmysle EN ISO 9001:1994
- **r. 2001** – odčlenenie prevádzky Zlievareň
- **r. 2003** – odčlenenie prevádzky Galvanizovňa
- **r. 2003 – 2008** – hľadanie nových trhov a prieniky na nové trhy
- **r. 2008** – KONŠTRUKTA- Industry, a.s. mení organizačnú štruktúru a vytvára divízie: Úsek GR, Divízia Pneu, Divízia Explozíva, Divízia Výroba, Divízia Ekonomika
- **r. 2012** – KONŠTRUKTA - Industry, a.s. bola recertifikovaná podľa EN ISO 9001:2008 s platnosťou do roku 2015.

2.1.3 Referencie

Najmä produkty technologických zariadení pre pneumatikársky priemysel sú najviac chcenými vo svete, čo potvrdzuje aj široké spektrum odberateľov na celom svete (či už Južná Amerika alebo Ázia) (KONŠTRUKTA, 2006):

- **Argentína:** Fate
- **Bielorusko:** Belshina
- **Brazília:** Continental
- **Čína:** Triangle, Anlun
- **Česká republika:** Mitas, Barum continental
- **Francúzsko:** Continental
- **Japonsko:** Bridgestone
- **Holandsko:** Apollo vredestein
- **Juhoafrická republika:** Apollo, Dunlop
- **Maďarsko:** Hankook
- **Nemecko:** Continental
- **Ruská federácia:** Omskshina, Yaroslavl tyre plant, Voltyre-prom,
- **Srbsko:** Tigar, Trayal
- **Slovenská republika:** Continental matador truck tires, Continental rubber tires
- **Taiwan:** Nankang, Federal

- **Tunisko:** S.T.I.P.
- **Taliansko:** Pirelli
- **Ukrajina:** Dneproshina
- **USA:** Continental
- **Vietnam:** Danang rubber company

2.1.4 Konkurencia

Spoločnosť KONŠTRUKTA- Industry a.s. je firmou, ktorá sa nemusí báť o svoju existenciu na Slovensku. Dôkazom toho je, že uzatvorila partnerské zmluvy s najväčším výrobcom pneumatík na Slovensku, s Matador Puchov a ďalším dôkazom je, že v jej okolí pôsobia len malé firmy s ručením obmedzením (VESIP, s.r.o, SK - TECH, s.r.o.), ktoré sú jej odberateľmi. **Matador Púchov** je pod vlastníctvom nemeckej skupiny **Continental**, s ktorou si udržiava KONŠTRUKTA dodávateľsko-odberateľské vzťahy. V roku 2008 sa firme podarilo preťačiť na ruský trh na úkor svetovej konkurencie v podobe **Troester a.s.** a **Fischer** so sídlom v Nemecku. Medzi ďalších svetových konkurentov patria aj čínske firmy **Mesnac**, **Tianjin**, ktoré majú silné zázemie v Ázii. Firma KONŠTRUKTA si v súčasnosti pochvaľuje expanziu na ázijský trh, kde súperí o zákazky s celosvetovým výrobcom pneumatík **Toyo Tire & Rubber Co.**

2.2 Analýza ukazovateľov

Analýza ukazovateľov je súčasťou praktickej časti. Vypočítané hodnoty budú vychádzať z účtovných dokumentov typu rozvaha a výkaz ziskov a strát za obdobie rokov 2007-2012 poskytnutých firmou KONŠTRUKTA-Industry a.s. Výsledné hodnoty budú overené regresnou analýzou.

2.2.1 Ukazovatele likvidity

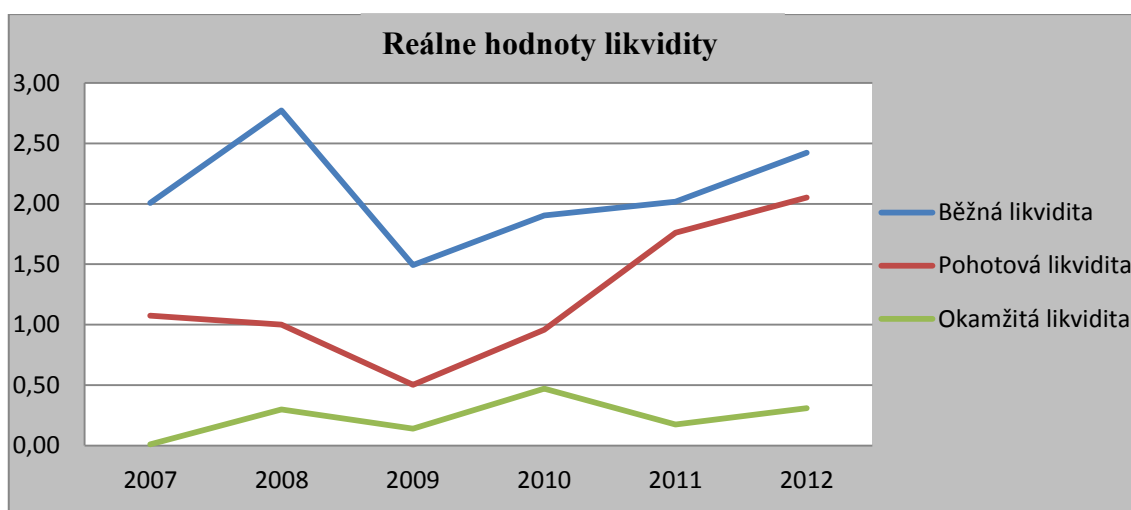
Likvidita vyjadruje vzťah medzi obežnými aktívami a krátkodobými záväzkami, čiže vyjadruje pomer toho, čo podnik môže zaplatiť s tým čo musí zaplatiť. Najskôr budú predstavené jednotlivé výsledné hodnoty pre každý rok pre každú likviditu, kde následne sa uvedú do regresnej priamky a bude predpovedaný vývoj na najbližší rok.

Tabuľka č. 1: Ukazovatele likvidity

Likvidita	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bežná	2,01	2,77	1,49	1,90	2,02	2,42
Pohotovú	1,07	1,00	0,50	0,96	1,76	2,05
Okamžitú	0,01	0,30	0,14	0,47	0,17	0,31

(Zdroj: vlastný)

V nasledujúcom grafe je zobrazený vývoj ukazovateľov likvidity.

Graf č. 1: Vývoj reálnych hodnôt ukazovateľov likvidity

(Zdroj: vlastný)

Jednotlivé dáta sú pozbierané za 6 rokov v rozmedzí od roku 2007 po rok 2012. Všetky hodnoty likvidít sa nachádzajú v doporučených rozmedzí, avšak najväčší prepad je pozorovateľný u likvidít pre rok 2009, ktorý bol poznačený dopadom svetovej finančnej a hospodárskej krízy ktorá vypukla v roku 2008. Kríza spôsobila dočasné omámenie schopnosti splácať svoje krátkodobé záväzky, čo viedlo k vytvoreniu si dodatočných zdrojov – krátkodobé bankové pôžičky. Pre ďalšie roky už hodnoty likvidity boli prijateľné ba dokonca mali stúpajúcu tendenciu, čo vedie k tomu, že firma má dostatok obežných aktív na to aby ich premenila na finančné prostriedky, ktorými by mohla splácať svoje záväzky.

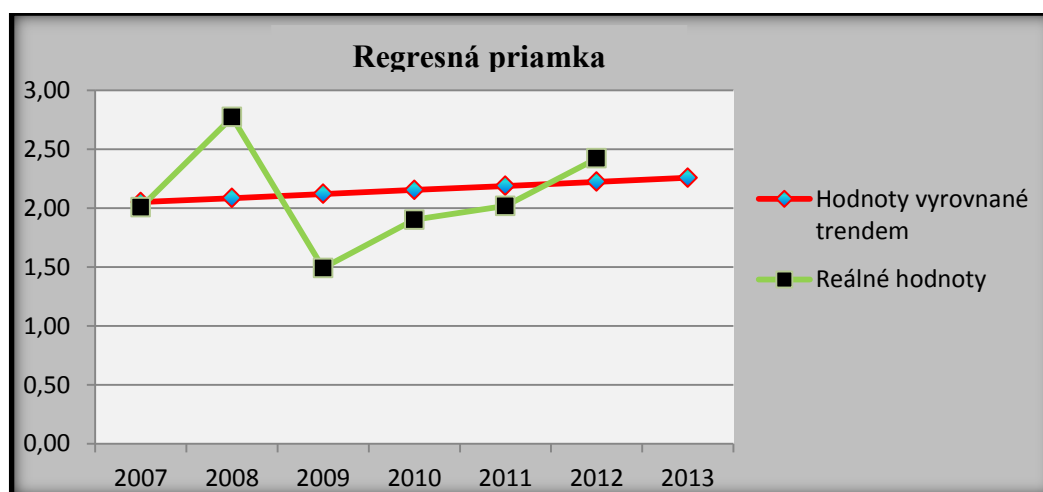
Tabuľka č. 2: Základné charakteristiky bežnej likvidity

	Poradie	Rok	Hodnoty	Prvá diferencia	Koeficient rastu	Vyrovnané hodnoty
	1	2007	2,01			2,05
	2	2008	2,77	0,760	1,378	2,09
	3	2009	1,49	-1,280	0,538	2,12
	4	2010	1,90	0,410	1,275	2,15
	5	2011	2,02	0,120	1,063	2,19
	6	2012	2,42	0,400	1,198	2,22
	7	2013				2,260
Priemer			1,801	0,068	0,853	

(Zdroj: vlastný)

Tabuľka odhaľuje, že v roku 2009 došlo k výraznému poklesu bežnej likvidity, kedy hodnota bežnej likvidity klesla o cca 54% oproti roku 2008, čo bolo spôsobené dopadom svetovej hospodárskej krízy z roku 2008. Nasledujúce hodnoty po roku 2009 majú stúpajúcu tendenciu, čoho dôkazom je aj regresná priamka, ktorá sa používa na vyrovnanie časovej rady a predikciu na ďalší rok. Po vykonaných výpočtoch, ma regresná priamka tvar: $Y = 1,9814 + 0,0346 \cdot x$

X predstavuje obdobie pre ďalší rok, v tomto prípade rok 2013 je v poradí 7. Po výpočtoch je zrejmé, že regresná priamka bude mať stúpajúci tvar, a pre rok 2013 sa predpovedá hodnota bežnej likvidity na úroveň približne **2,26**, čo značí ideálnu hodnotu pre podnik, ktorý je schopný uspokojovať svojich veriteľov.

Graf č. 2: Hodnoty bežnej likvidity vyrovnané regresnou priamkou
(Zdroj: vlastný)

2.2.2 Ukazovatele rentability

Nasledujúca časť sa bude zaoberať analýzou ukazovateľov rentability. Výsledné hodnoty boli získané počítaním cez vzorce vyššie uvedené v teoretickej časti. Pôjde o ukazovatele :

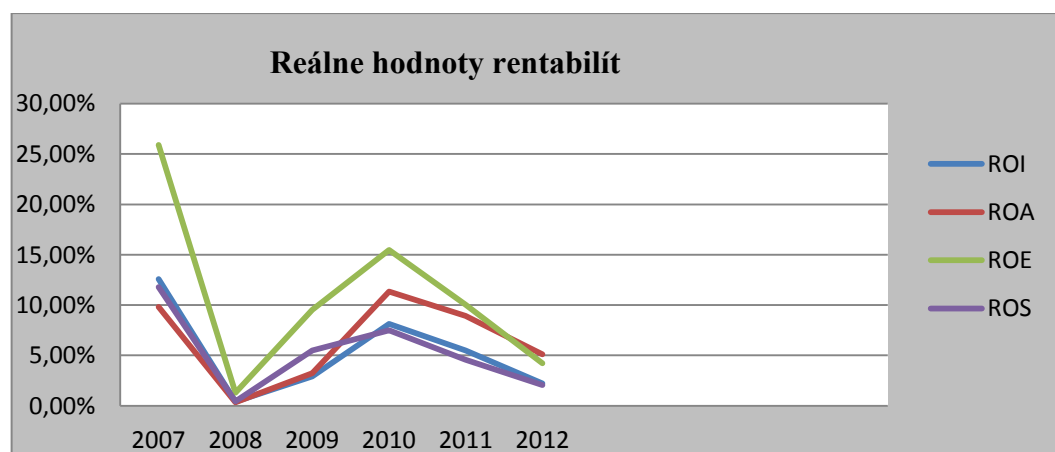
- ROI – Rentabilita vloženého kapitálu
- ROA – Rentabilita celkových vložených aktív
- ROE – Rentabilita vlastného kapitálu
- ROS – Rentabilita tržieb

Zo získaných dát za obdobie rokov 2007 až 2012 sú vypočítané výsledné hodnoty za jednotlivé roky v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3: Hodnoty ukazovateľov rentability

Rentability	ROI	ROA	ROE	ROS
2007	12,57%	9,80%	25,91%	11,79%
2008	0,41%	0,35%	1,28%	0,45%
2009	2,90%	3,22%	9,52%	5,48%
2010	8,13%	11,34%	15,48%	7,51%
2011	5,50%	8,92%	10,05%	4,57%
2012	2,21%	5,10%	4,20%	2,06%

(Zdroj: vlastný)

Graf č. 3: Reálne hodnoty rentability
(Zdroj: vlastný)

Dôsledky svetovej hospodárskej krízy v roku 2008 mali veľký dopad na ukazovatele rentability. Cieľom spoločnosti po roku 2008 bolo zabrániť ďalšiemu prepadu hodnôt

týchto ukazovateľov, a to sa firme aj podarilo, avšak pri podstatne nižšom obratu spoločnosti a pri zníženom stave zamestnancov. Dosiahnutá hodnota vlastného vloženého kapitálu v roku 2009 bola 9,52% čo dáva dobrý predpoklad na ustabilizovanie sa spoločnosti na nasledujúce roky. Po rokoch 2010 a 2011 kedy hodnoty ROE sú v doporučenej hranici, nastal miernejší pokles v roku 2012. Bolo to spôsobené poklesom objednávok na nové výrobné zariadenia v Ázii čo viedlo k menšiemu zisku.

Vyrovnanie ukazovateľa ROE pomocou regresnej priamky bude vykonávané na základe údajov, ktoré boli získané výpočtami štatistickými metódami. Výsledné hodnoty sú uvedené v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4: Základné charakteristiky ukazovateľa ROE

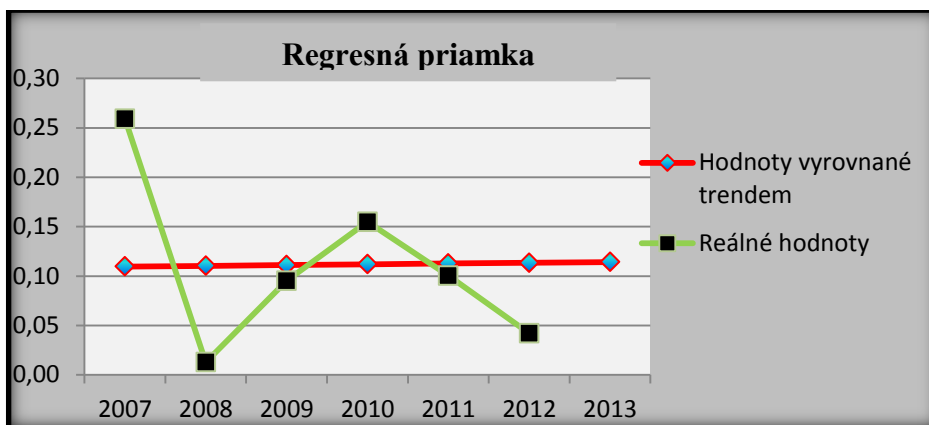
	Poradie	Rok	Hodnoty	Prvá diferencia	Koeficient rastu	Vyrovnané hodnoty
	1	2007	0,259			0,105
	2	2008	0,013	-0,246	0,049	0,105
	3	2009	0,095	0,082	7,438	0,106
	4	2010	0,155	0,060	1,626	0,108
	5	2011	0,101	-0,054	0,649	0,109
	6	2012	0,042	-0,059	0,418	0,110
	7	2013				0,110
Priemer			0,095	-0,036	4,757	

(Zdroj: vlastný)

Z koeficientu rastu pre rok 2009 je evidentné, že firme sa podarilo situáciu v podniku stabilizovať, keďže, ukazovateľ ROE sa zvýšil takmer o 10-krát oproti roku 2008.

Na určenie trendu pre ďalší rok sa využije regresná priamka, ktorej tvar po výpočtoch má nasledovný: $Y = 0,1081 + 0,0007 \cdot x$.

X predstavuje rok 2013, ktorý je v poradí ako siedmy. Predikcia na rok 2013 bude kolísať okolo hodnoty **0,11**, teda očakáva sa nárast tohto ukazovateľa oproti reálnym hodnotám späť do odporúčaných hodnôt a to hodnôt, ktoré sú väčšie ako 10%.

Graf č. 4: Regresná priamka pre ukazovateľ ROE
(Zdroj: vlastný)

2.2.3 Ukazovatele aktivity

Táto kapitola sa bude venovať výpočtom ukazovateľov aktivity, ktoré hovoria ako efektívne hospodári firma so svojim majetkom. Výsledky budú spracovávané z účtovných dokumentov poskytnutých firmou KONSTRUKTA-Industry a.s. za obdobie rokov 2007 až 2012. Bude sa jednať o obrat celkových aktív, obrat zásob, dobu obratu zásob, dobu obratu pohľadávok, dobu obratu záväzkov.

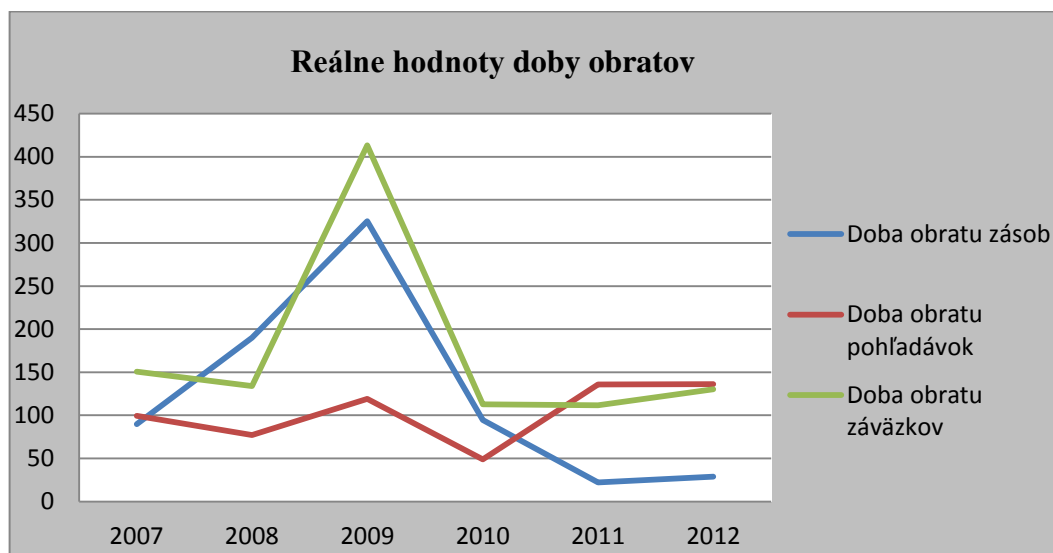
Tabuľka č. 5: Hodnoty ukazovateľov aktivity

Ukaz. aktivity	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Obrat celk. aktív	1,066	0,909	0,53	1,083	1,203	1,072
Obrat stálych aktív	3,28	3,26	2,11	2,79	2,85	2,49
Doba obratu zásob	90	190	325	94	22	29
Doba obratu pohľadávok	99	77	119	49	136	136
Doba obratu záväzkov	151	134	413	113	112	130
Obrat zásob	4,2	1,89	1,11	3,81	16,28	12,47

(Zdroj: vlastný)

Hodnoty obratu celkových aktív sa nepohybujú v doporučených hodnotách <1,6-3>. Hodnoty OCA sa pohybujú okolo 1, čo značí, že firma ma nadbytok majetku a tým pádom aj vyššie náklady naň. Odporúča sa odpredať niektoré aktíva. Koniec koncov sa to prejaví na zisku, ktorý bude menší. Obrat stálych aktív sa pohybujú nad hodnotami OCA, čo znamená, že podniku sa vyplatí investovať do nových technologických zariadení a odvetví. Investovanie do majetku patri dlhodobo k strategickým cieľom firmy na uspokojenie všetkých záujmových skupín firmy. Doba obratu zásob sa zvyšovala za prvé tri roky v dôsledku stavbou nových skladovacích priestorov. Od roku

2009 sa počet zásob rapidne znižoval v dôsledku stavebných investícií a inovácií. Doba obratu pohľadávok voči záväzkom je pre prvé štyri roky priaznivá, firma inkasuje za pohľadávky skôr než je schopná zaplatiť svoje záväzky. Za roky 2011 a 2012 sú rozdiely medzi dobou obratov pohľadávok a záväzkov čoraz menšie, čo môže značiť do budúcnosti problém včas platiť svojim zamestnancom.

Graf č. 5: Reálne hodnoty doby obratov
(Zdroj: vlastný)

Pre ďalší postup, bol zvolený ukazovateľ obratu celkových aktív na ktorom je zobrazená regresná priamka a predikcia na ďalší rok.

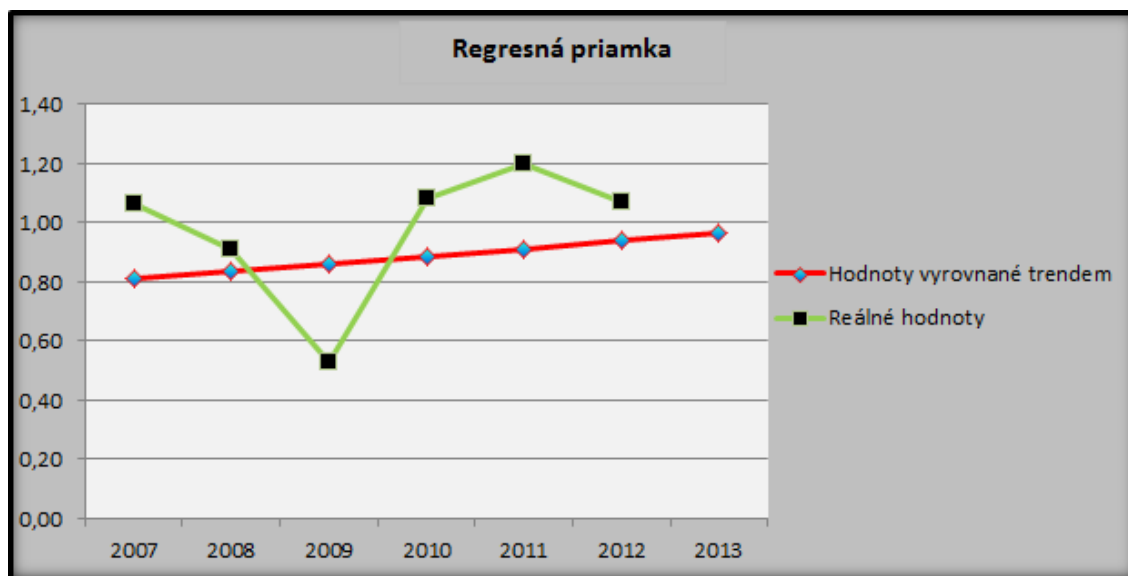
Tabuľka č. 6: Základné charakteristiky pre obrat celkových aktív

	Poradie	Rok	Hodnoty	Prvá diferenciacia	Koeficient rastu	Vyrovnané hodnoty
	1	2007	1,07			0,81
	2	2008	0,91	-0,160	0,850	0,84
	3	2009	0,53	-0,380	0,582	0,86
	4	2010	1,08	0,550	2,038	0,89
	5	2011	1,20	0,120	1,111	0,91
	6	2012	1,07	-0,130	0,892	0,94
	7	2013				0,96
Priemer			0,837	0,000	1,000	

(Zdroj: vlastný)

Azda najzaujímavejší pokles je z roku 2008 na rok 2009 kedy v dôsledku hospodárskej krízy tržby klesli takmer o 10 miliónov eur.

Regresná priamka vyrovnáva trend obratu celkových aktív a zároveň predpovedá na rok 2013 hodnotu **0,96**, čo znamená že postupne sa bude znižovať hodnota tohto ukazovateľa a zvyšovať sa množstvo nadbytočného majetku. Rovnica regresnej priamky mala tvar po výpočte: $Y = 0,7619 + 0,0252 * x$, kde x predstavuje rok 2013, ktorý je v poradí siedmy.

Graf č. 6: Regresná priamka pre ukazovateľ obratu celkových aktív
(Zdroj: vlastný)

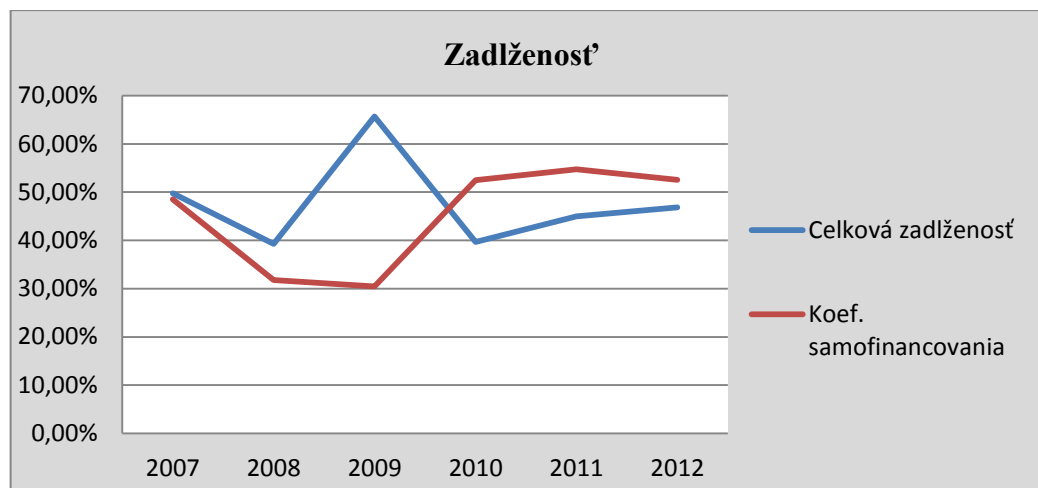
2.2.4 Ukazovatele zadlženosti

Slúžia na určenie finančnej stability spoločnosti. Finančná stabilita sa znižuje s rastúcim pomerom medzi dlhmi a celkovými aktívami. V tejto kapitole sa bude rozoberať celková zadlženosť a koeficient samofinancovania. Z hľadiska zadlženosti spravidla platí, že čím je vyšší objem záväzkov, tým viac je potreba v budúcnosti venovať pozornosť tvorbe prostriedkov na ich splatenie. Získané výsledné hodnoty boli vyrátané na základe poskytnutých účtovných dokumentov za obdobie rokov 2007 až 2012.

Tabuľka č. 7: Hodnoty ukazovateľov zadlženosti

	Celková zadlženosť	Koef. samofinancovania
2007	49,77%	48,50%
2008	39,29%	31,78%
2009	65,67%	30,47%
2010	39,65%	52,52%
2011	45,01%	54,73%
2012	46,88%	52,54%

(Zdroj: vlastný)

Graf č. 7: Reálne hodnoty zadlženosti
(Zdroj: vlastný)

Odporúčané hodnoty celkovej zadlženosti by sa mali pohybovať v rozmedzí od 30% po 60%. V roku 2009 sa firma dostala do situácie kedy bola najviac zadlžená (65%), v prehnanej miere využívala financovanie cudzími zdrojmi. V tej dobe firma nefinancovala svoj majetok vlastným kapitálom do veľkej miery a bola nútená sa priblížiť k riskantnej 70% hranici. Situáciu sa snažila riešiť krátkodobými bankovými úvermi. V roku 2010, kedy firma začala vo veľkej miere využívať vlastné zdroje financovania, kedy koeficient samofinancovania dosiahol hranicu 52%. Bol to rok, kedy firma bola veľmi zisková, situácia bola viac menej stabilizovaná a hodnoty zadlženosti pre ďalšie roky boli pomerne vyvážené a dosahovali výraznú mieru finančnej nezávislosti.

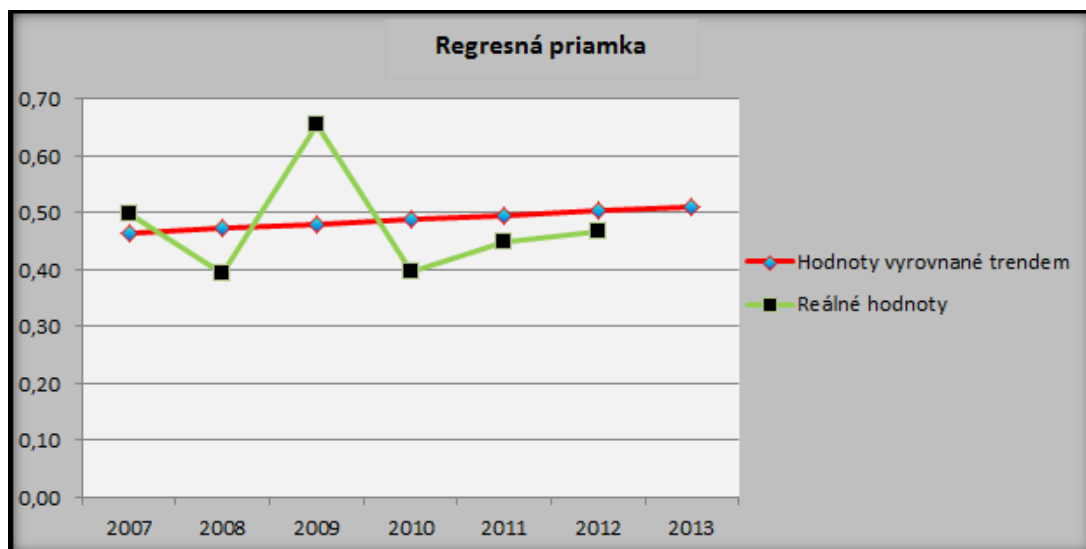
Pre určenie regresnej priamky na vyrovnanie trendu a predpovedať hodnotu na ďalší rok, sa vychádzalo z výpočtov základných charakteristík celkovej zadlženosti.

Tabuľka č. 8: Základné charakteristiky celkovej zadlženosti

	Poradie	Rok	Hodnoty	Prvá diferenciacia	Koeficient rastu	Vyrovnané hodnoty
	1	2007	0,50			0,47
	2	2008	0,39	-0,105	0,789	0,47
	3	2009	0,66	0,264	1,671	0,48
	4	2010	0,40	-0,260	0,604	0,49
	5	2011	0,45	0,054	1,135	0,50
	6	2012	0,47	0,019	1,042	0,50
	7	2013				0,51
Priemer			0,409	-0,005	1,053	

(Zdroj: vlastný)

Priemer koeficientu rastu pre celkovú zadlženosť je 1,053 ,čo znamená, že zadlženosť rastie každým rokom priemerne na 1,053-násobok hodnoty v predchádzajúcom roku.

Graf č. 8: Regresná priamka pre celkovú zadlženosť
(Zdroj: Vlastný)

Rovnica regresnej priamky mala tvar: $Y = 0,4509 + 0,0075 * x$, kde x reprezentuje hodnotu roku 2013, ktorý je uvedený ako siedmy v poradí.

Predikčná hodnota pre rok 2013 je **0,51** , čo znamená, že oproti roku 2012 sa celková zadlženosť bude zvyšovať miernym tempom ale stále si bude udržiavať priemernú zadlženosť.

2.2.5 Index IN05

Tento index hodnotí ako spoločnosť sa dostáva k svojim záväzkom a ako tvorí hodnotu pre vlastníkov. Je súčasťou takzvaných sústav ukazovateľov, konkrétnejšie súčasťou bankrotných modelov. Vyjadruje, či firma je v blízkej budúcnosti ohrozená bankrotom.

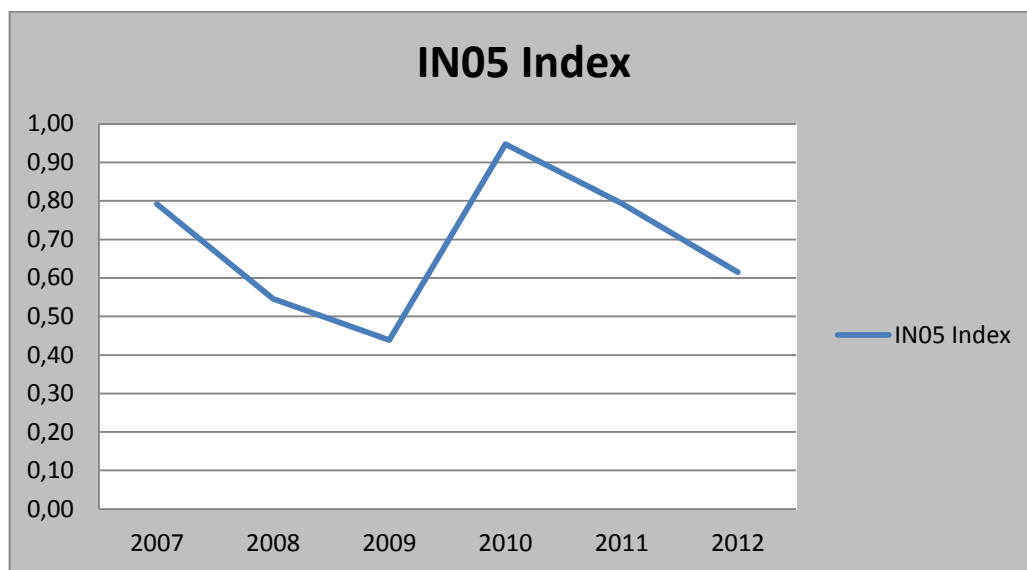
Tabuľka č. 9: Hodnoty IN05

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
IN05	0,79	0,55	0,44	0,95	0,79	0,62

(Zdroj: vlastný)

Nasledujúce hodnoty sú v rozmedzí $<0, 1>$, čo znamená, že firma sa pravdepodobne dostáva do finančných ťažkostí. Značí to prejav finančnej slabosti. Výrazne zvýšenie je

možné si všimnúť v roku 2010 kedy sa takmer priblížilo k šedej zóne, čo je zóna nerozhodných výsledkov s potenciálnymi problémami.

Graf č. 9: Reálne hodnoty indexu IN05
(Zdroj: Vlastný)

V roku 2009 je možné si všimnúť obrovský prepád tohto ukazovateľa, ten už mal klesajúcu tendenciu od roku 2007, keď začínal pociťovať dôsledky svetovej hospodárskej krízy. Hodnota v roku 2009 bola 0,44 čo je minimum za sledované obdobie a blížilo sa to hranici k bankrotu , avšak rokom 2010 sa situácia stabilizovala a opäť sa index vyšplhal na svoje maximum a to na hodnotu 0,95, čo je hodnota hraničná so šedou zónou.

Na určenie regresnej priamky a odhadu pre rok 2013 je potrebné poznať základné charakteristiky IN05.

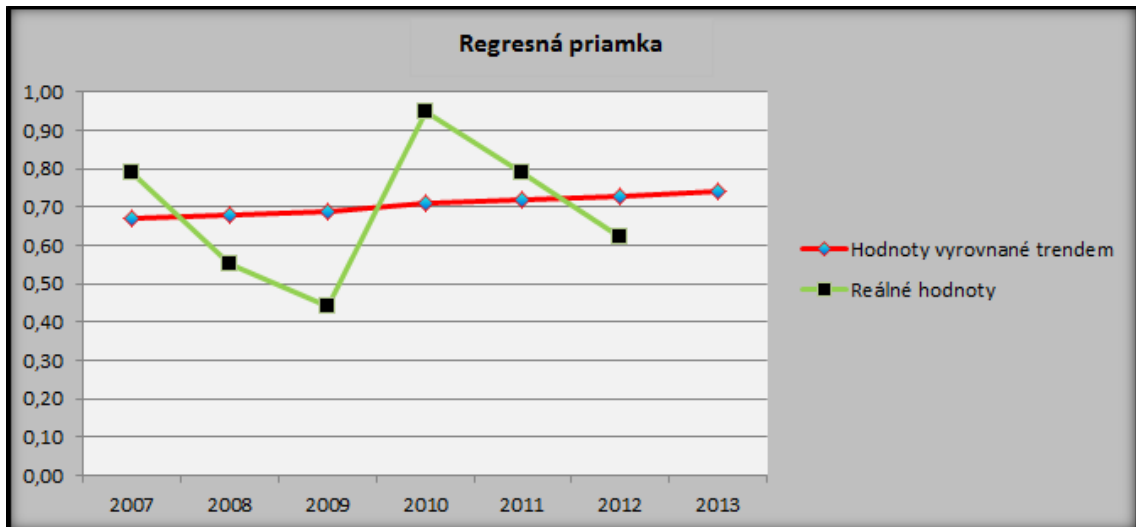
Tabuľka č. 10: Základné charakteristiky IN05

	Poradie	Rok	Hodnoty	Prvá diferencia	Koeficient rastu	Vyrovnané hodnoty
	1	2007	0,79			0,67
	2	2008	0,55	-0,24	0,70	0,68
	3	2009	0,44	-0,11	0,80	0,69
	4	2010	0,95	0,51	2,16	0,71
	5	2011	0,79	-0,16	0,83	0,72
	6	2012	0,62	-0,17	0,78	0,73
	7	2013				0,74
Priemer			0,59	-0,03	1,23	

(Zdroj: vlastný)

Na výpočet predikcie poslúžila regresná priamka v tvare: $Y = 0,6475 + 0,0117 * x$.

Pre rok 2013 je predikcia pozitívna, index IN05 by sa mal zvyšovať, konkrétne by mal nadobudnúť v roku 2013 hodnotu okolo **0,74**. Oproti predchádzajúcemu roku je to zlepšenie o 0,12. Priemer koeficientu rastu je 1,23, čo značí, že index IN05 v sledovanom období vzrastie každý rok oproti predchádzajúcemu roku v priemere 1,23-krát.

Graf č. 10: Regresná priamka pre IN05
(Zdroj: Vlastný)

3 VLASTNÉ NÁVRHY RIEŠENIA

KONŠTRUKTA-Industry a.s. je výrobo-vývojovou spoločnosťou, zaoberajúcou sa dodávkami komplexných zariadení a jednoúčelových strojov. Získané výsledné hodnoty jednotlivých ukazovateľov boli prepočítané na základe poskytnutých účtovných dokumentov samotnou firmou (súvaha, VZZ) a pomocou vzorcov uvedených v teoretickej časti. V nasledujúcej časti zhrniem získané výsledky a pokúsím sa o návrh riešení alebo opatrení, ktoré by firme pomohli. Jednotlivé výsledky analýzy ukazovateľov nesignalizovali, že by sa firma pohybovala na hranici finančnej existencie, teda neočakáva sa bankrot alebo nejaké výrazné finančné ohrozenie. Firma vo všeobecnosti pôsobí ako finančne zdravá a do budúcnosti nie je ohrozená jej existencia. Prvým analyzovaným ukazovateľom bola likvidita. Likvidita vyjadruje platobnú schopnosť podniku uhrádzať svoje záväzky. V sledovanom období dosahujú ukazovatele likvidity odporúčané hodnoty. Výnimkou je rok 2009, v ktorom došlo

k zvýšenej hodnote krátkodobých záväzkov a firma sa snažila to vykompenzovať krátkodobými bankovými úvermi, tým pádom hodnoty ukazovateľov pocítil pokles. Ďalšia nízka hodnota ukazovateľov bola zaznamenaná pre okamžitú likviditu v roku 2011, kedy to bolo spôsobené vďaka nízkej sume na finančných účtoch. Likvidita sa držala poväčšine v pozitívnych hodnotách najmä vďaka nedokončenej výrobe na konci roku. Po prediskutovaní s firmou som dospel k záveru, že pre firmu KONŠTRUKTA-Industry a.s., je najdôležitejším ukazovateľom spomedzi likvidity ukazovateľ bežnej likvidity, keďže firma je orientovaná prevažne na zákazkovú výrobu a jej výrobný cyklus trvá v priemer približne 9 mesiacov. Predikcia vývoja na najbližší rok 2013 vraví, že hodnota bežnej likvidity by sa mala pohybovať okolo hodnoty **2,26**. Jedná sa o mierny pokles oproti roku 2012 avšak stále v odporúčaných hodnotách, čiže firma by nemala mať do budúca problém s premenou svojho majetku na finančné prostriedky a využiť ich do budúca na splatenie záväzkov.

Ďalším z analyzovaných ukazovateľov boli ukazovatele rentability. Pred rokom 2008 bola firma vo výbornej situácii z pohľadu výnosnosti podniku a taktiež priťahovala záujem investorov. V roku 2007 investovaný kapitál sa podieľal vo vysokej miere na ziskovosti podniku, čo dokazujú všetky hodnoty rentabilít, ktoré boli v odporúčanom rozmedzí. V roku 2008 najmä vďaka dôsledkom svetovej hospodárskej krízy firma využívala krátkodobý bankový úver a dochádzalo k drastickým prepadam hodnôt všetkých ukazovateľov, najme ROE, ktorý je zaujímavý najmä pre vlastníkov podniku. Ukazovateľ ROA má podobný vývoj po roku 2008 ako ROE. Po relatívne úspešných rokoch 2010 a 2011 nastal v roku 2012 prepád ROE približne o polovicu oproti roku 2011 na úroveň 4,20%. Po prediskutovaní s firmou som zistil, že to bolo spôsobené stratou dôležitých zákaziek v Číne a Indii. Tamojší stabilní zákazníci sa zamerali na spustenie výroby vo svojich závodoch, z čoho plynul pokles objednávok a tým pádom aj pokles zisku. V tom istom roku nastal aj prepád ROS na úroveň hodnoty 2,06%. Pozitívom je, že ukazovatele rentability sa držia v kladných hodnotách. Pomocou regresnej analýzy dokonca hodnota ukazovateľa ROE značí pre rok 2013 zvýšenie takmer o 7% a bude sa pohybovať okolo hodnoty **11%**, čo je uspokojivá hodnota.

Ďalším z analyzovaných ukazovateľov, sú ukazovatele aktivity. Tieto ukazovatele odrážajú schopnosť firmy ako efektívne využíva svoj majetok a vložené prostriedky. Obrat celkových aktív by sa mal pohybovať aspoň nad hodnotou 1,5, čo firma výrazne

neplnila a dokonca v roku 2009 bola hodnota OCA na úrovni 0,53. Po prediskutovaní s firmou som zistil, že to bolo spôsobené posunom realizácie a ukončením zákaziek pre divíziu PNEU a EXPLOZÍVA pre taliansku firmu Pirelli, čo viedlo k preplneniu skladov nevyužitými zásobami. Ďalej sa to odzrkadlilo aj na dobe obrate zásob, kedy v roku 2009 bola dosiahnutá maximálna hodnota za sledované obdobie a to na hodnotu 325 dní. Doba obratu zásob sa od roku 2009 znižovala až na 22 dní pre rok 2012, čo malo vplyv aj na zvýšenie rentabilit, keďže sa efektívnejšie využívali. Hodnoty obratu stálych aktív(OSA) sa udržiavali počas sledovaného obdobia nad hodnotami OCA, čo umožňovalo firme investovať do inovácií a výskumu priemerne každý rok okolo 100 000 €. Pomocou regresnej priamky som zistil predikciu vývoja OCA na rok 2013. Hodnota OCA na rok 2013 sa pohybuje okolo **0,96**, čo je oproti roku 2012 mierne zníženie a značí, že firma nemusí mať strach zo situácie, že by nemala dostatok majetku, práve naopak, firma by mala expandovať do nových lokalít aby tak získala nového zákazníka a tak sa zbaviť nadmerného majetku. Doba obratu pohľadávok je doba medzi predajom produktu a inkasom peňazí. Zaujímavejšie je pomeriavať dobu obratu pohľadávok s dobou obratu záväzkov. Doba obratu záväzkov nám vraví, ako dlho trvá kým firma zaplatí svoje záväzky. Z toho plynie, že doba obratu pohľadávok by mala byť menšia než doba obratu záväzkov aby podnik inkasoval skôr než zaplatí svoje záväzky. Tento vzťah platil počas sledovaného obdobia okrem rokov 2011 a 2012, kedy firma bola nútená siahnuť po bankových úveroch aby bola schopná splatiť záväzky. Po prediskutovaní s firmou, som zistil, že firma nevedie žiadny systém vymáhania pohľadávok a zatiaľ sa k nemu neuberá, no do budúcnosti by mohla nad tým pouvažovať. Ďalším z analyzovaných ukazovateľov boli ukazovatele zadlženosti. Konkrétne som sa zameral na celkovú zadlženosť a koeficient samofinancovania. Hodnoty týchto ukazovateľov sa počas sledovaného obdobia pohybovali väčšinou v odporúčanom rozmedzí. Jedine pre rok 2009 dosiahla celková zadlženosť najväčšiu hodnotu v sledovanom období (65%), dá sa to prirovnať dôsledkom hospodárskej krízy, že firma nefinancovala svoj majetok vlastným kapitálom do veľkej miery. Túto situáciu sa firma snažila vyriešiť krátkodobými bankovými úvermi. V roku 2010 došlo k zvýšeniu vlastného kapitálu a hodnoty zadlženosti sa opäť vrátili na úroveň, ktorá bola odporúčaná. Zároveň to viedlo k väčšiemu financovaniu aktív vlastným kapitálom, čo sa odzrkadlilo na koeficiente samofinancovania ktorý sa pre roky 2010, 2011 a 2012

udržiaval nad 50%. Pomocou regresnej priamky som odhadol celkovú zadlženosť na rok 2013, kedy sa mierne zvýši oproti roku 2012 na úroveň okolo 50%, čo stále značí priemernú zadlženosť.

Na určenie finančného zdravia podniku som si vybral index IN05. Zistené výsledky ukazujú, že hodnoty IN05 sa pohybujú pod šedou zónou, čo nie je veľmi pozitívne, avšak treba zdôrazniť, že ide o index ktorý je presnejší pre porovnávanie českých podnikov, čiže treba počítať s určitou dávkou skreslenia. Pozitívom môže byť azda vývoj tohto indexu pre rok 2013, kedy pomocou regresnej priamky sa odhaduje hodnota **0,74**, čo je väčšia hodnota než aká bola pre rok 2012, a to rovno o 0,12.

Po prediskutovaní s firmou, som zistil, že najväčší podiel v celkových nákladoch vo výkazu ziskov a strát má spotreba materiálu a energie a ostatných neskladovateľných dodávok. Firma ich zahrnuje medzi osobné náklady avšak konkrétnu hodnotu nákladov na spotrebu materiálu a energie nemala k dispozícii. Výsledok hospodárenia sa od roku 2008 zvyšoval až po rok 2012, kedy bol zaznamenaný pokles tohto ukazovateľa v dôsledku straty zákaziek v Indii a Číne.

Firma KONŠTRUKTA-Industry je dominantnou firmou na území Slovenska. Aj po prediskutovaní s firmou som dospel k názoru, že bariéry vstupu do tohto odvetvia na Slovensku rastú s kapitálovou náročnosťou, čo si nemôže veľa firiem dovoliť. Veľkú úlohu v tomto odvetví zohráva firemné know-how a potreba vlastniť špeciálne technológie aby boli schopný sa vyrovnat' výrobe. Taktiež meno spoločnosti, skúsenosti a referencie aké ma KONŠTRUKTA-Industry a.s. sa ťažko nahrádzajú. Čiže malé začínajúce podniky nemajú šancu konkurovať v odvetví, jedine ak by bola ochrana know-how prezradená čo by viedlo k tomu, že subdodávatelia by sa mohli stať potenciálnymi konkurentmi. Ďalším dôvodom, prečo by sa konkurencia na Slovensku neuchytila, je ten, že konkurencia by musela vyrábať substituty, a ešte nie sú na trhu také odskúšané a akceptované substituty výrobných zariadení, iba ich časti alebo jednotlivých uzlov zariadení a to vďaka špecifickým požiadavkám zákazníkov, pre ktoré sa KONŠTRUKTA-Industry zameriava. KONŠTRUKTA-Industry sa zaoberá zákazkovou výrobou.

Čo sa týka konkurencie vo svete, tú tvoria veľké holdingové spoločnosti, akými sú napr. v Kórei firma Hanil, v USA firma NRM alebo firma Fischer v Nemecku. Toto odvetvie je charakterizované vysokými nákladmi na výskum a vývoj technologických zariadení

a procesov. To je aj dôvodom prečo firma tvrdí, že by bol odchod z odvetvia pomerne náročný z dôvodu vysokých investícií do vývoja a výskumu a technologického know-how, čo spôsobuje väčšiu rivalitu na svetovom trhu.

Firma síce pôsobí ako finančne zdravý podnik, bez náznaku na ohrozenie existencie samotnej firmy a preto je náročné nájsť zlepšenia/návrhy, ktoré by podniku pomohli, keďže sa nachádza v stave, kedy nemá finančné ťažkosti.

3.1 Forwardový kontrakt

Po prediskutovaní s firmou o dodávateľoch technologických zariadení a ich častí, som zistil, že voči firme KONŠTRUKTA-Industry majú veľkú vyjednávaciu silu najmä nemeckí dodávatelia (Festo, Siemens). Je to spôsobené tým, že sú niekoľkokrát väčší a dodávajú aj hlavným nemeckým konkurentom spoločnosti KONŠTRUKTA-Industry. Ak chce firma KONŠTRUKTA-Industry obstať v konkurencii, musí odoberať od týchto dodávateľov, u ktorých nemá až tak zvýhodnené cenové podmienky ako jej konkurencia. Jedným z takých návrhov je uskutočniť forwardový kontrakt s týmito dodávateľmi. Firmy by sa zmluvne dohodli medzi sebou na odkúp určitého aktíva v stanovenom čase v budúcnosti za cenu stanovenú vopred v súčasnosti, pričom obchod by sa realizoval mimo burzy. To by viedlo k tomu, že ceny na odkúp by sa v budúcnosti nemenili vplyvom makroekonomických javov, keďže zainteresované strany v zmluve by mali dohodnutú cenu, ktorá by sa nemenila v budúcnosti. Tým by sa zamedzilo zvyšovaniu cien zo strany dodávateľov z roku na rok.

3.2 Expanzia na nové trhy

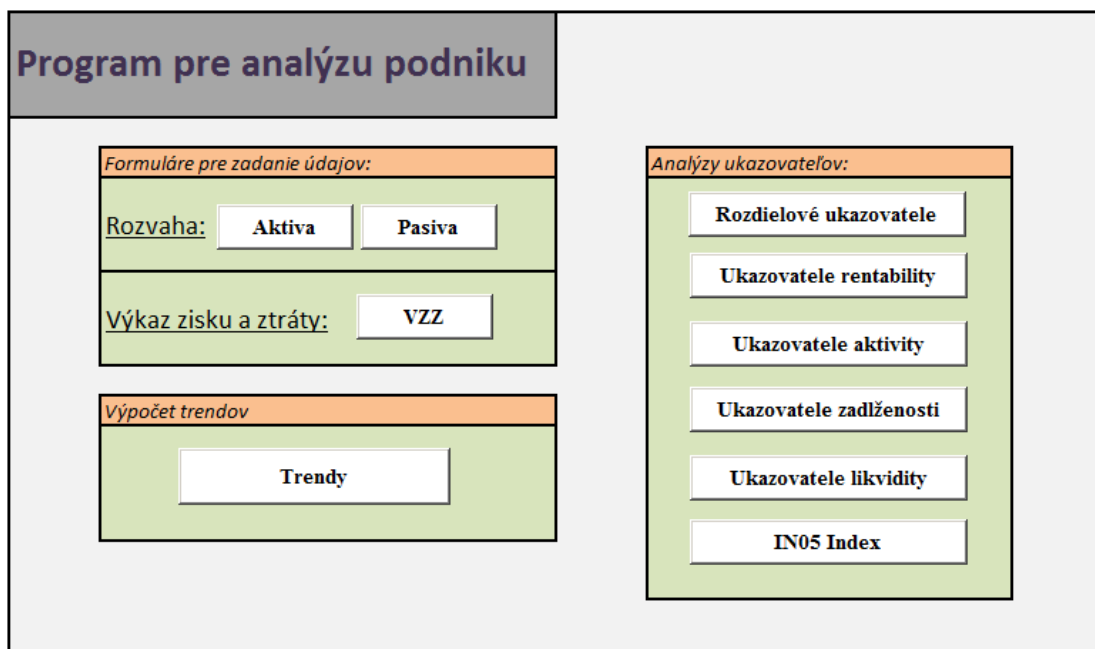
Expandovať do nových lokalít vo svete by prinieslo firme ďalšie zákazky a to by sa odzrkadlilo na tržbách a ziskoch, keďže firma má v poslednom období nadmerný majetok. Firma nemá vybudované žiadne vzťahy s krajinami Škandinávie a preto by mohla využiť tieto lokality k expanzii podniku.

3.3 Návrh programu

Napriek tomu, že firma vlastní systém na meranie a riadenie produkcie spoločnosti, si firma každoročne zaobstaráva ohodnotenie svojho podniku audítorskými agentúrami, čím firma prichádza o ďalšie finančné prostriedky, ktoré by boli možné investovať aj rozumnejšie. Jedným z takých riešení je nasledovný program.

Manuálne počítanie jednotlivých ukazovateľov a zároveň určiť vývoj na najbližšie obdobie je zložitejší proces. Pre jeho usnadnenie som si zvolil vývojár v programe MS Excel od firmy Microsoft. Jedná sa o najpoužívateľnejší tabuľkový editor.

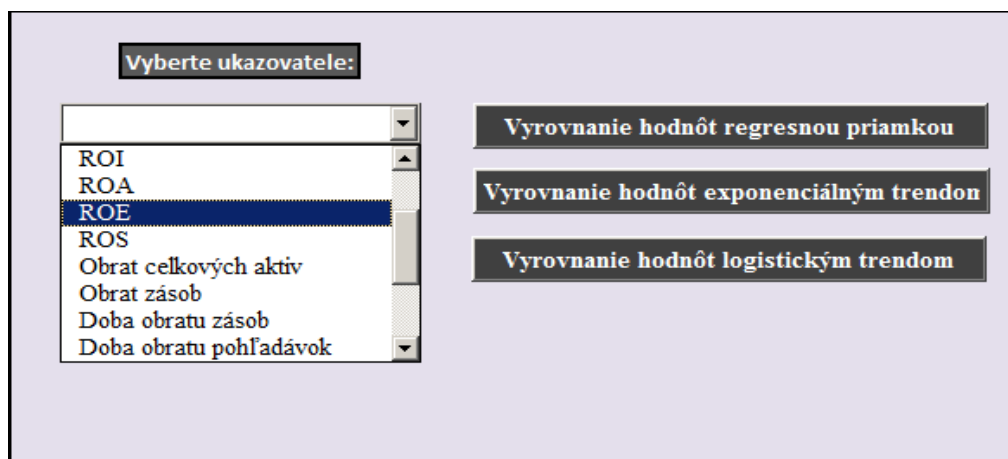
Prvým krokom bolo zaobstaráť si zdroje dát, z ktorých by bol schopný program počítať ukazovatele. S týmto mi pomohla firma KONŠTRUKTA-Industry, ktorá dodala potrebné účtovné dokumenty za roky 2007 až 2012. Následne bolo potrebné prepísať dáta z týchto dokumentov do listu MS Excel. Dáta prepísané z účtovných dokumentov sa budú nachádzať na listoch Aktiva, Pasiva, VZZ, ku ktorým bude možné sa dostať hneď z úvodnej stránky.

Obrázok č. 2: Úvod programu – menu
(Zdroj: vlastný)

Ako je vidno z obrázka č. 2, užívateľ sa nachádza na úvodnej strane aplikácie, kde si môže vybrať, ktorý z ukazovateľov chce zistiť. Pre samotné vypočítanie ukazovateľov slúži sekcia Analýzy ukazovateľov. Pre zistenie trendov je potrebné kliknúť na tlačidlo

Trendy. Program dokáže rátať aj rozdielové ukazovatele, no tie som do analýzy nezačlenil, ale k vypočítaniu sú k dispozícii.

Obrázok č. 3: Užívateľské rozhranie pre určenie trendov
(Zdroj: vlastný)

Po kliknutí na tlačidlo Trendy, užívateľa prepne na list Trendy podľa obrázka č. 3. Tam podľa vlastného výberu si zvolí ktorý ukazovateľ chce vyrovnať ktorým trendom. V tejto práci som využíval vyrovnanie regresnou priamkou, avšak program dokáže počítať aj s logistickým trendom a exponenciálnym trendom. Následne po kliknutí na tlačidlo Vyrovnanie hodnôt regresnou priamkou sa zobrazí užívateľovi graf vyrovnaný regresnou priamkou pre daný ukazovateľ a zároveň aj hodnoty za jednotlivé roky spolu s predikciou na rok 2013.

Program neumožňuje spočítať celú analýzu súčasne, avšak slúži pre urýchlenie práce a zlepšenia prehľadu. Program je možné využiť aj ako podpora rozhodovania pre ďalší rok pre manažérov firmy KONŠTRUKTA-Industry, a výhodou je, že všetky dáta majú pohromade.

4 ZÁVER

V svojej práci som mal za úlohu zanalyzovať finančné zdravie podniku KONŠTRUKTA-Industry pomocou štatistických metód, určiť vývoj trendu na najbližší rok a získané údaje implementovať do aplikácie v MS Excel. Jednalo sa o kombináciu matematiky, ekonomiky a informatiky. Firma bola ochotná poskytnúť účtovné dokumenty za obdobie rokov 2007 až 2012 v ktorých boli uvedené hodnoty v eurách.

Základné teoretické poznatky ohľadom finančnej analýzy, jej ukazovateľov, štatistických metód a ich počítania sú spracované v prvej časti bakalárskej práci v sekcii teoretické východiská práce. Následne bolo potrebné vykonať konkrétnu analýzu jednotlivých ukazovateľov. To bolo realizované prostredníctvom vývojára, ktorý je súčasťou MS Excel. Výsledný program bude slúžiť ako nástroj pre rýchlejšie spracovanie analýzy a zároveň umožňuje manažérom ľahšiu orientáciu v oblasti získaných výsledných hodnôt. Následne bude program posunutý firme KONŠTRUKTA-Industry, aby slúžil ako podporný nástroj v oblasti rozhodovania podniku a mohol sa opierať o údaje z neho.

Na základe získaných údajov si dovoľujem tvrdiť, že firma sa nenachádza vo finančných ťažkostiach, vykazuje hodnotu pre svojich veriteľov a je finančne nezávislá, čiže dá sa pokladať, že sa jedná o finančne zdravý podnik. Keďže sa jedná o finančne zdravý podnik, bolo náročné nájsť návrhy na zlepšenie situácie.

Na koniec by som skonštatoval, že stanovený cieľ bol naplnený, firme KONŠTRUKTA-Industry som vyhotovil finančnú analýzu a získane výsledky boli prediskutované s firmou a implementované do programu pre použitie do budúcnosti ako podporný nástroj v oblasti rozhodovania. Program je súčasťou návrhu na zlepšenie spolu s forwardovým kontraktom a expanziou do nových lokalít.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

BLAHA, Z. S. a I. JINDŘICHOVSKÁ., 2006. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. rozš. vyd. Praha: Management Press. ISBN 80-7261-145-3.

EKOWEB: náklady, výnosy a hospodárský výsledok. Spsest.sk [online]. 2004 [cit. 2013-11-29]. Dostupné z:
http://www.spsest.sk/soc/2004_sk/ekoweb/3rocnik/naklady_vynosy.htm

HINDLS, R. a kol., 2007. *Statistika pro ekonomy*. 8. Vyd. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-86946-43-6.

KNÁPKOVÁ, A. a kol., 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4456-8.

KONŠTRUKTA. O nás. *Kotaind.sk* [online]. ©2006-2013 [cit. 2014-05-18]. Dostupné z: <http://www.kotaind.sk/sk/o-nas/profil-spolocnosti.html>

KROPÁČ, J., 2009. *Statistika B*. 2. dopl. vyd. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská. ISBN 978-80-214-3295-6.

MARINIČ, P., 2009. *Finanční analýza a finanční plánování ve firemní praxi*. 1. vyd. Praha: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1397-3.

RŮČKOVÁ, P., 2007. *Metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2481-2.

SEDLÁČEK, J., 2007. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-247-1386-1.

SŮVOVÁ, H. a kol., 1999. *Finanční analýza v řízení podniku, v bance a na počítači*. 1. vyd. Praha: Bankovní institut. ISBN 80-7265-027-0.

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1: Vývoj reálnych hodnôt ukazovateľov likvidity	33
Graf č. 2: Hodnoty bežnej likvidity vyrovnané regresnou priamkou	34
Graf č. 3: Reálne hodnoty rentabilít.....	35
Graf č. 4: Regresná priamka pre ukazovateľ ROE	37
Graf č. 5: Reálne hodnoty doby obrátov	38
Graf č. 6: Regresná priamka pre ukazovateľ obrátu celkových aktív.....	39
Graf č. 7: Reálne hodnoty zadlženosti	40
Graf č. 8: Regresná priamka pre celkovú zadlženosť	41
Graf č. 9: Reálne hodnoty indexu IN05	42
Graf č. 10: Regresná priamka pre IN05	43

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1: Ukazovatele likvidity	33
Tabuľka č. 2: Základné charakteristiky bežnej likvidity	34
Tabuľka č. 3: Hodnoty ukazovateľov rentabilít.....	35
Tabuľka č. 4: Základné charakteristiky ukazovateľa ROE.....	36
Tabuľka č. 5: Hodnoty ukazovateľov aktivity	37
Tabuľka č. 6: Základné charakteristiky pre obrát celkových aktív.....	38
Tabuľka č. 7: Hodnoty ukazovateľov zadlženosti	39
Tabuľka č. 8: Základné charakteristiky celkovej zadlženosti.....	40
Tabuľka č. 9: Hodnoty IN05	41
Tabuľka č. 10: Základné charakteristiky IN05	42

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok č. 1: Logo spoločnosti KONŠTRUKTA – Industry a.s.	29
Obrázok č. 2: Úvod programu – menu	48
Obrázok č. 3: Užívateľské rozhranie pre určenie trendov	49

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1: Aktíva	I
Príloha č. 2: Pasíva.....	IV
Príloha č. 3: VZZ	VII
Príloha č. 4: Program na cd.....	IX

Priloha č. 1

			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	001		25 165 637	31 468 774	34 358 994	22 092 251	20 808 722	20 570 762
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002		0	0	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003		8 180 674	8 790 235	8 625 177	8 571 121	8 781 595	8 866 969
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	004		604 570	700 133	364 507	515 662	459 648	660 189
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	005							
	2. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006		51 253	99 452	108 414	142 653	98 892	120 228
	3. Software	007		86 913	130 837	221 736	203 612	193 190	482 139
	4. Ocenitelná práva	008							
	5. Goodwill	009							
	6. Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010							
	7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011		37 718	49 542	34 357	169 397	167 566	57 822
	8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012							
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	013		8 030 114	8 394 705	8 260 670	8 055 459	8 321 947	8 206 780
B. II. 1.	Pozemky	014		947 803	947 803	947 803	947 803	947 803	947 803
	2. Stavby	015		4 788 875	4 836 655	4 853 123	4 799 987	4 807 016	4 924 006
	3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016		2 235 041	2 269 566	2 358 273	2 218 712	2 441 152	2 232 487
	4. Pěstitelské celky trvalých porostů	017							
	5. Dospělá zvířata a jejich skupiny	018							
	6. Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019		91 356	300 001	97 064	88 957	79 106	71 913
	7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020			40 680	4 407		46 870	30 571
	8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021							
	9. Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022							
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	023		0	0	0	0	0	0

B. III.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	024							
1.									
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025							
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026							
4.	Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv	027							
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028							
6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029							
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030							
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	031		14 360 618	23 659 551	24 791 154	12 658 428	12 002 236	11 577 295
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	032		6 674 767	15 116 073	16 446 571	6 281 203	1 536 710	1 768 367
C. I.	1. Materiál	033		1 115 212	1 256 312	1 371 356	768 685	822 435	791 880
2.	Nedokončená výroba a polotovary	034		5 524 434	13 736 516	14 469 779	5 413 456	473 179	916 730
3.	Výrobky	035							
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036							
5.	Zboží	037							
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	038		35 121	123 245	605 436	99 062	241 096	59 757
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	039		26 103	21 123	45 365			
C. II.	1. Pohledávky z obchodních vztahů	040							
2.	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	041							
3.	Pohledávky - podstatný vliv	042							
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043							
5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044							
6.	Dohadné účty aktivní	045							
7.	Jiné pohledávky	046							
8.	Odložená daňová pohledávka	047		26 103	21 123	45 365			
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	048		7 383 456	6 102 355	5 976 466	3 242 418	9 435 942	8 332 358

C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	049		7 059 404	5 656 412	5 731 431	2 686 779	8 949 290	7 925 461
2.	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	050							
3.	Pohledávky - podstatný vliv	051							
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	052							
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053							
6.	Stát - daňové pohledávky	054		225 601	311 256	211 225	482 458	356 770	381 333
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055							
8.	Dohadné účty aktivní	056							
9.	Jiné pohledávky	057		98 451	134 687	33 810	73 181	129 882	25 564
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	058		76 511	2 543 245	2 322 752	3 134 807	1 029 584	1 476 570
C. IV. 1.	Peníze	059		2 010	23 833	17 031	47 269	57 529	39 512
2.	Účty v bankách	060		74 501	2 519 412	2 305 721	3 087 538	972 055	1 437 058
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	061							
4.	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	062							
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	063		1 532 101	857 477	942 663	862 702	24 891	126 498
D. I. 1.	Náklady příštích období	064		726 106	61 523	97 755	45 736	22 523	19 598
2.	Komplexní náklady příštích období	065							
3.	Příjmy příštích období	066		805 995	795 954	844 908	816 966	2 368	106 900

Priloha č. 2

			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 86 + 119)	067		25 165 637	31 468 774	34 358 994	22 092 251	20 808 722	20 570 762
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 79 + 82 + 85)	068		12 205 038	10 002 013	10 469 648	11 602 418	11 388 586	10 807 407
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	069		6 269 126	6 269 126	6 269 126	6 269 126	6 269 126	6 269 126
A. I. 1.	Základní kapitál	070		6 269 126	6 269 126	6 269 126	6 269 126	6 269 126	6 269 126
	2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071							
	3. Změny základního kapitálu	072							
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 78)	073		261	261	261	261	261	261
A. II. 1.	Emisní ážio	074							
	2. Ostatní kapitálové fondy	075		261	261	261	261	261	261
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	076							
	4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností	077							
	5. Rozdíly z přeměn společností	078							
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 80 + 81)	079		820 022	1 142 161	1 137 020	1 236 721	1 254 686	1 254 686
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	080		820 022	1 142 161	1 137 020	1 236 721	1 254 686	1 254 686
	2. Statutární a ostatní fondy	081							
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 83 + 84)	082		1 649 604	2 361 132	2 066 231	2 299 806	2 720 385	2 829 077
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	083		1 649 604	2 361 132	2 066 231	2 299 806	2 720 385	2 829 077
	2. Neuhrazená ztráta minulých let	084							

A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	085		3 162 451	1 531 256	997 010	1 796 504	1 144 128	454 257
B.	Cizí zdroje (ř. 87 + 92 + 103 + 115)	086		12 525 416	12 365 463	22 564 136	8 759 152	9 365 481	9 643 341
B. I.	Rezervy (ř. 88 až 91)	087		1 289 749	1 231 767	1 321 267	899 039	1 270 994	1 202 872
B. I. 1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	088							
	2. Rezerva na důchody a podobné závazky	089							
	3. Rezerva na daň z příjmů	090							
	4. Ostatní rezervy	091		987 503	1 231 767	1 321 267	899 039	1 270 994	1 202 872
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 93 až 102)	092		19 210	339 541	350 614	364 598	335 238	460 507
B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	093							
	2. Závazky - ovládající a řídicí osoba	094							
	3. Závazky - podstatný vliv	095							
	4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	096							
	5. Dlouhodobé přijaté zálohy	097							
	6. Vydané dluhopisy	098							
	7. Dlouhodobé směnky k úhradě	099							
	8. Dohadné účty pasivní	100							
	9. Jiné závazky	101		295 430	339 541	350 614	214 556	77 310	20 227
	10. Odložený daňový závazek	102					150 042	257 928	440 280
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 104 až 114)	103		7 152 061	8 531 857	16 616 457	6 653 579	5 947 160	4 780 202
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	104		6 523 210	7 812 315	15 928 877	5 773 606	4 984 407	4 076 886
	2. Závazky - ovládající a řídicí osoba	105							
	3. Závazky - podstatný vliv	106							
	4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	107							
	5. Závazky k zaměstnancům	108		207 918	240 235	230 845	272 782	366 591	332 452

6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	109		150 156	156 213	143 961	168 676	252 210	219 960
7.	Stát - daňové závazky a dotace	110		125 365	141 356	151 655	262 835	68 775	58 681
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	111							
9.	Vydané dluhopisy	112							
10.	Dohadné účty pasivní	113			28 647	29 390	32 764	36 672	36 178
11.	Jiné závazky	114		145 412	153 091	131 729	142 916	238 505	56 045
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 116 až 118)	115		4 064 396	2 125 489	4 275 798	841 936	1 812 089	3 199 760
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	116		63 351				308 300	85 100
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	117		4 061 045	2 125 489	4 275 798	841 936	1 503 789	3 114 660
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	118							
C. I.	Časové rozlišení (ř. 120 + 121)	119		436 732	1 425 409	1 325 210	1 730 681	54 655	120 014
C. I. 1.	Výdaje příštích období	120		731	907	808	964	269	644
2.	Výnosy příštích období	121		436 701	1 424 502	1 324 402	1 729 717	54 386	119 370

Priloha č. 3

			2007	2008	2009	2010	2011	2012
I.	Tržby za prodej zboží	1	26 821 117	28 619 507	18 197 619	23 935 046	25 023 561	22 048 704
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2	17 515 103	21 410 364	11 010 059	14 823 558	15 617 519	13 078 629
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	3	9 306 014	7 209 143	7 187 560	9 111 488	9 406 042	8 970 075
II.	Výkony	4						
B.	Výkonová spotřeba	5						
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 05)	6	9 306 014	7 209 143	7 187 560	9 111 488	9 406 042	8 970 075
C.	Osobní náklady	7	5 774 480	5 978 628	5 063 507	5 707 601	6 572 701	6 873 606
D.	Daně a poplatky	8	136 493					
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	9	995 020	857 965	803 975	600 593	782 247	769 152
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	10						
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	11						
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	12						
IV.	Ostatní provozní výnosy	13	167 197					
H.	Ostatní provozní náklady	14	101 639					
V.	Převod provozních výnosů	15						
I.	Převod provozních nákladů	16						
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 06 - 07 - 08 - 09 + 10 - 11 - 12 + 13 - 14 + (-15) - (-16)]	17	2 465 579	110 856	1 106 165	2 504 339	1 856 048	1 049 181
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	18						
J.	Prodané cenné papíry a podíly	19						
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	20						
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	21						
K.	Náklady z finančního majetku	22						
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	23						

L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	24							
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	25							
X.	Výnosové úroky	26							
N.	Nákladové úroky	27							
XI.	Ostatní finanční výnosy	28		2 082 918	215 643	539 541	987 655	1 354 683	1 024 566
O.	Ostatní finanční náklady	29		502 190	107 028	398 620	1 156 498	1 707 389	1 374 244
XII.	Převod finančních výnosů	30							
P.	Převod finančních nákladů	31							
*	Finanční výsledek hospodaření [ř. 18 - 19 + 20 + 21 - 22 + 23 - 24 - 25 + 26 - 27 + 28 - 29 + (-30) - (-31)]	32		1 580 728	108 615	140 921	-168 843	-352 706	-349 678
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	33		883 854	91 317	250 076	538 992	359 214	245 246
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 17 + 32 - 33)	34		3 162 453	128 154	997 010	1 796 504	1 144 128	454 257
XIII.	Mimořádné výnosy	35							
R.	Mimořádné náklady	36							
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	37							
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 35 - 36 - 37)	38		0	0	0	0	0	0
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	39							
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 34 + 38 - 39)	40		3 162 453	128 154	997 010	1 796 504	1 144 128	454 257
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 40 + 37 + 33 + 39)	41		4 046 307	219 471	1 247 086	2 335 496	1 503 342	699 503